

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА

ДОКЛАД
НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ,
МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПОСЛЕДВАЩА
ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
И ОЦЕНЯВАНЕ НА СРЕДА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
НА ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършената процедура **за последваща институционална акредитация на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“**.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (28.04.2022 г.) критерии за последваща институционална акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....	5
I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ	11
II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО	13
СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО	13
СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ.....	18
СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ.....	32
III. КАПАЦИТЕТ И АКРЕДИТИРАНИ ПН В ПУ „Паисий Хилендарски“.....	48
IV. СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ПУ.....	48
V. НОВАТОРСКИ И ДОБРИ ПРАКТИКИ на ПУ „Паисий Хилендарски“.....	51
VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ	52
VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	51
VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	Error! Bookmark not defined.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯ

АС	Акредитационен съвет
БФ	Биологически факултет
ВУ	Висше училище
ДЕСПЧС	Департамент за езикова и специализирана подготовка на чуждестранни студенти,
ДКПРПС	Департамент за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти.
ДО	Дистанционно обучение
ДФО	Дистанционна форма на обучение
ЕДФО	Електронни и дистанционни форми на обучение
ЗВО	Закон за висшето образование
ЕГ	Експертна група
ЗРАСРБ	Закон за развитието на академичния състав в Република България
ИА	Институционална акредитация
НАОА	Национална агенция за оценяване и акредитация
НАЦИД	Национален център за информация и документация
ОКС	Образователно-квалификационна степен
ОНС	Образователна и научна степен
ОС	Общо събрание
ПДНАОА	Правилник за дейността на НАОА
ПФ	Педагогически факултет
ПК	Постоянна комисия
ПКПНМИ	Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика
ПН	Професионално направление
ПУ	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
ПУДПУ	Правилник за устройството и дейността на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,
РЦДО	Регионален център за дистанционно обучение,
САНК	Следакредитационно наблюдение и контрол
СДО	Среда за провеждане на дистанционно обучение
СДФО	Специалност или на докторска програма в дистанционна форма на обучение
СОП	Специални образователни потребности
СУК	Система за управление на качеството
СУСИ	Система за управление на студентската информация
УИИ	Университетска информационна инфраструктура
УИЦ	Университетски информационен център,
УКУКОП	Университетската комисия по управление на качеството на образователния продукт
УКВО	Университетската комисия за вътрешен одит
УКУД	Университетската комисия по учебни дейности
УЦИКТ	Университетски център за информационни и комуникационни технологии
УЦУК	Университетски център по управление на качеството
ФИСН	Факултет по икономически и социални науки
ФИФ	Философско-исторически факултет
ФТФ	Физико-технологичен факултет
ФКК	Факултетни комисии по качеството
ФМИ	Факултет по математика и информатика
ФСС	Факултетния студентски съвет
ФФ	Филологически факултет
ХФ	Химически факултет
ЦДО	Център за дистанционно обучение
ЮФ	Юридически факултет

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

Процедури/ Решения	Номер и дата на протокол/ дата на извършено действие
Заявление от ВУ	Вх. № ОА-06-2059/05.09.2024 г. Изх. №: РД-35-915/05-09.2024
Откриване на процедурата от АС на НАОА	Пр. №15/30.09.2024 г.
Заплащане на таксата от ВУ	23.10.2024 г.
Утвърждаване на състав на ЕГ от АС на НАОА	Пр. № 19/21.11.2024 г.
Посещение на ЕГ във ВУ и провеждане на срещи с академичното ръководство на ВУ и на основните звена, с преподаватели, студенти, докторанти, потребители на кадри, други заинтересовани страни	10.03 -14.03.2025 г.
Доклад на ЕГ пред ПК	Пр. № 14/12.05.2025 г.

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. проф. д-р Мария Петкова Христова, Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, София – ръководител на ЕГ
2. проф. д-р Виолета Кирилова Атанасова, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ – член на ЕГ
3. проф. дин Милко Стоянов Палангурски, Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ – член на ЕГ
4. проф. д-р Сотир Николов Сотиров, Университет „Асен Златаров“, Бургас, член на ЕГ
5. проф. Димитриос Панайотис Петропулос, Университет в Пелопонес, Гърция – член на ЕГ
6. доц. Симеон Ефимов Гройсман, Софийски университет “Св. Климент Охридски“, член на ЕГ
7. Благовест Антонов Наполеонов, докторант, Институт по оптически материали и технологии, БАН, член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата: проф. д-р Галя Марчева Станева, член на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на НАОА

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“ е държавно ВУ, създадено през 1961 година с Указ на Президиума на Народното събрание (№ 264/ 1 юли 1961 г.) като Висш педагогически институт по природо-математически науки. На 12 януари 1972 г. с Указ № 24 на Държавния съвет се преобразува в Пловдивски университет.

В изпълнение на решение на Акредитационния съвет на НАОА (протокол №

19/21.11.2024 г.) по открита процедура от АС на (Пр. №15/30.09.2024 г.) по искане вх. № ОА-06-2059/05.09.2024 г. в съответствие с чл. 77 от ЗВО, чл. 14 от ПДНАОА и Критериалната система за институционална акредитация ЕГ е извършила проверка по процедура за последваща институционална акредитация на ПУ „Паисий Хилендарски“ като се е запознала с предоставените документи от ПУ и по утвърдената програма от ПКПНМИ и ПУ. ЕГ посети ПУ в периода 10.03 -14.03.2025 г. като са проведени срещи с ръководството на Университета, с декани на факултетите и директори на филиалите, преподаватели, студенти и докторанти, с представители на обществеността, потребители на кадри, завършили образованието си в ПУ, представители на бизнеса.

Проверена е политиката за осигуряване на качеството, функционирането на вътрешната система за качеството на обучение и на академичния състав, с профила и квалификацията на преподавателския състав, развитието на материално-техническата и информационна осигуреност на обучението в ПУ „Паисий Хилендарски“.

На тази база, както и след анализа на фактите и обстоятелствата, отразени в доклада-самооценка на ВУ и проверката за изпълнение на критериите за последваща институционална акредитация на ВУ, в съответствие с чл. 77 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА и съгласно Критериалната система на НАОА за последваща институционална акредитация на ВУ, се установи следното:

УВОД

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е държавно висше училище, което определя своя академичен профил в широк спектър от специалности и форми на обучение в областта на науките за природата, човека, обществото, културата и технологиите. Университетът обучава студенти и докторанти в образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“, редовна (РО), задочна (ЗО) форма на обучение и образователната и научна степен (ОНС) „доктор“ в 7 области на висшето образование – 1. Педагогически науки, 2. Хуманитарни науки, 3. Социални, стопански и правни науки, 4. Природни науки, математика и информатика, 5. Технически науки, 8. Изкуства и 9. Сигурност и отбрана.

В структурата на ПУ са включени 9 факултета: Биологически факултет, Факултет по икономически и социални науки, Факултет по математика и информатика, Педагогически факултет, Физико-технологичен факултет, Филологически факултет, Философско-исторически факултет, Химически факултет, Юридически факултет; два филиала – „Любен Каравелов“ в Кърджали и „Дичо Петров“ в Смолян; Департамент за езикова и специализирана подготовка на чуждестранни студенти и Департамент за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти.

В рамките на университета функционират обслужващи звена: Център по технологии, Център за кариерно развитие, Център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти, Университетска библиотека, Университетско издателство, Университетски информационен център, Регионален център за дистанционно обучение, научноизследователско поделение, спортен център и СК „Академик“, учебен театър и др. ПУ „Паисий Хилендарски“ разполага с четири учебно-творчески бази, които се използват за студентски учебни практики, научно-изследователски и художествено-творчески дейности на преподаватели, семинари и почивно дело.

През 2022 г. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ е включен към групата на изследователските университети в България.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДХОДНАТА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ

С решение на Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и

акредитация от 11.07.2019 г. (протокол № 14) Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ е получил институционална акредитация за срок от 6 (шест) години с оценка 9,39 (девет цяло и тридесет и девет стотни), валидна до 11.07.2025 г. Определен е капацитет на висшето училище от 27030 студенти. Дадена е положителна оценка на средата за дистанционна форма на обучение в ПУ „Паисий Хилендарски“. Акредитирани са 27 професионални направления, обхващащи 127 специалности, в които се осъществява обучение в ОКС „бакалавър“ (106 бакалавърски програми) и ОКС „магистър“ (119 магистърски програми) в редовна, задочна и дистанционна форма (Таблица 1). Акредитирани са 95 докторски програми в 20 професионални направления (Таблица 1а).

Таблица 1. Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии в Пловдивски университет и брой студенти/обучавани по ОКС и ОНС в последната приключила академична година 2023г./2024г. за периода на акредитация

Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии във ВУ							
Професионално направление/специалност от регулираните професии	Срок на валидност на акредитацията	Последна оценка	Брой студенти/обучавани по ОКС и ОНС в последната приключила академична година (според Националния регистър на НАЦИД)				
			професионален бакалавър	бакалавър	магистър	докторанти	общо
1.1 Теория и управление на образованието	16.07.2024 г.	9,24	-	-	77	8	85
1.2 Педагогика	15.07.2025 г.	9,26	-	2165	875	6	3046
1.3 Педагогика на обучението по...	22.02.2021 г.**	9,16	-	2182	817	33	3032
2.1 Филология	05.09.2025 г.	9,12	-	1728	87	23	1838
2.2 История и археология	05.08.2021 г.**	9,06	-	187	14	4	205
2.3 Философия	22.07.2021 г.**	9,00	-	39	-	-	39
2.4 Религия и теология	31.03.2022 г.**	8,36	-	57	5	3	65
3.1 Социология, антропология и науки за културата	31.03.2022 г.**	8,69	-	157	6	14	177
3.2 Психология	08.12.2022 г.**	9,14	-	581	354	17	952
3.3 Политически науки	22.07.2021 г.**	8,42	-	78	49	4	131
3.4 Социални дейности	16.07.2024 г.	9,18	-	124	50	1	175
3.6 Право	21.06.2024 г.	9,17	-	-	850	35	885
3.7 Администрация и управление	15.07.2025 г.	8,84	-	893	165	3	1061
3.8 Икономика	02.05.2024 г.	9,00	-	1535	211	5	1751
3.9 Туризм	05.12.2023 г.	8,24	-	18	-	-	18
4.1 Физически науки	27.05.2025 г.	9,44	-	251	11	5	267
4.2 Химически науки	09.09.2025 г.	9,48	-	258	49	12	319
4.3 Биологически науки	29.03.2021 г.**	9,49	-	685	144	11	840
4.5 Математика	29.06.2026 г.	9,54	-	80	6	3	89
4.6 Информатика и компютърни науки	26.05.2026 г.	9,24	-	1782	83	24	1889
5.1 Машинно инженерство	25.01.2024 г.	8,13	-	99	6	3	108
5.2 Електротехника, електроника и автоматика	09.02.2023 г.**	9,04	-	107	38	-	145
5.3 Комуникационна и компютърна техника	14.12.2023 г.**	9,22	-	589	54	11	654
5.11 Биотехнологии	14.12.2023 г.	8,42	-	100	-	-	100
8.2 Изобразително изкуство	12.05.2022 г.**	8,48	-	66	-	-	66

8.3 Музикално и танцово изкуство	05.08.2021 г.**	8,83	-	78		2	80
8.4 Театрално и филмово изкуство	24.02.2022 г.**	8,39	-	41		-	41
9.1 Национална сигурност	30.09.2025 г.	8,69	-	457	49	7	513
Общ брой обучавани студенти и докторанти							18571

* След процедура за изменение на капацитета

**Срокът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО

*** нова акредитация съгласно графика за програмна акредитация на професионално направление

Таблица 1а. Акредитирани докторски програми

Наименование	Дата на дадена акредитация** /Акредитирана до:	Оценка	Професионално направление
1. Управление на образованието	16.07.2024 г.	9,39	1.1 Теория и управление на образованието
2. Специална педагогика	12.05.2022 г.**	9,20	1.2 Педагогика
3. Теория на възпитанието и дидактика	12.05.2022 г.**	9,39	1.2 Педагогика
4. Приобщаващо образование	12.05.2022 г.**	8,47	1.2 Педагогика
5. Методика на обучението по български език и литература	12.05.2022 г.**	9,37	1.3 Педагогика на обучението по...
6. Методика на обучението по технологии и предприемачество - променено наименование с решение на АС от 27.04.2023 г./Протокол № 09	23.11.2025 г.	8,63	1.3 Педагогика на обучението по...
7. Методика на обучението по изобразително изкуство	12.05.2022 г.**	9,18	1.3 Педагогика на обучението по...
8. Методика на обучението по музика	23.11.2025 г.	8,81	1.3 Педагогика на обучението по...
9. Методика на обучението по химия	08.02.2021 г.**	8,85	1.3 Педагогика на обучението по...
10. Методика на обучението по информационни технологии	21.12.2020 г.**	9,21	1.3 Педагогика на обучението по...
11. Методика на обучението по информатика и информационни технологии	23.11.2026 г.	9,25	1.3 Педагогика на обучението по...
12. Методика на обучението по информатика	21.12.2020 г.**	8,09	1.3 Педагогика на обучението по...
13. Методика на обучението по математика и информационни технологии	23.11.2026 г.	9,05	1.3 Педагогика на обучението по...
14. Методика на обучението по математика	21.12.2020 г.**	9,12	1.3 Педагогика на обучението по...
15. Методика на обучението по биология	21.04.2022 г.**	9,16	1.3 Педагогика на обучението по...
16. Методика на обучението по физика	14.09.2025 г.	8,42	1.3 Педагогика на обучението по...
17. Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка	12.05.2022 г.**	9,17	1.3 Педагогика на обучението по...

18. Теория и история на литературата	19.05.2022 г.**	9,11	2.1 Филология
19. Българска литература	19.05.2022 г.**	9,27	2.1 Филология
20. Руска литература	19.05.2022 г.**	8,95	2.1 Филология
21. Славянски литератури	19.05.2022 г.**	9,15	2.1 Филология
22. Англосезична литература	12.05.2022 г.**	9,11	2.1 Филология
23. Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание	12.05.2022 г.**	9,26	2.1 Филология
24. Френскоезична литература	12.05.2022 г.**	9,26	2.1 Филология
25. Общо и сравнително езикознание	19.05.2022 г.**	9,24	2.1 Филология
26. Български език: историческа лингвистика	19.05.2022 г.**	9,19	2.1 Филология
27. Съвременен български език	19.05.2022 г.**	9,20	2.1 Филология
28. Славянски езици	19.05.2022 г.**	9,17	2.1 Филология
29. Романски езици	19.05.2022 г.**	9,18	2.1 Филология
30. Германски езици: английски език	19.05.2022 г.**	8,68	2.1 Филология
31. Исторически изследвания	15.09.2022 г.**	8,75	2.2 История и археология
32. Медицина, психология и вяра	14.09.2023 г.**	8,22	2.4 Религия и теология
33. Социология	04.04.2024 г.	9,17	3.1 Социология, антропология и науки за културата
34. Социална антропология	29.11.2023 г.	9,38	3.1 Социология, антропология и науки за културата
35. Науки за културата	29.11.2023 г.	9,33	3.1 Социология, антропология и науки за културата
36. Етнология	04.04.2024 г.	9,13	3.1 Социология, антропология и науки за културата
37. Наука, технологии и свръхмодерен капитализъм	04.04.2023 г.	8,65	3.1 Социология, антропология и науки за културата
38. Педагогическа и възрастова психология	08.12.2022 г.**	9,29	3.2 Психология
39. Позитивна психология	23.01.2024 г.	8,97	3.2 Психология
40. Социална психология	23.01.2024 г.	8,98	3.2 Психология
41. Специална психология	08.12.2022 г.**	9,16	3.2 Психология
42. Политически науки	16.06.2022 г.**	8,97	3.3 Политически науки
43. Социални политики и социална работа	20.01.2022 г.**	8,28	3.4 Социални дейности
44. Теория на държавата и правото	23.07.2025 г.	8,51	3.6 Право
45. Римско право	08.10.2025 г.	8,82	3.6 Право

46. Административно право и административен процес	03.11.2022 г.**	8,94	3.6 Право
47. Гражданско и семейно право	03.11.2022 г.**	9,13	3.6 Право
48. Конституционно право	30.09.2021 г.**	8,78	3.6 Право
49. Международно частно право	09.07.2025 г.	8,72	3.6 Право
50. Трудово право и обществено осигуряване	23.07.2025 г.	8,77	3.6 Право
51. Международно право и международни отношения	13.07.2023 г.**	9,21	3.6 Право
52. Наказателен процес	23.07.2025 г.	8,96	3.6 Право
53. Граждански процес	08.06.2023 г.	9,22	3.6 Право
54. История на държавата и правото	08.06.2023 г.	9,26	3.6 Право
55. Наказателно право	08.06.2023 г.	9,21	3.6 Право
56. Финансово и данъчно право	13.04.2023 г.**	8,67	3.6 Право
57. Социално управление	13.07.2021 г.**	8,65	3.7 Администрация и управление
58. Политическа икономика	16.09.2021 г.**	8,56	3.8 Икономика
59. Финанси и счетоводство	13.07.2021 г.**	8,90	3.8 Икономика
60. История на икономическите учения	25.11.2020 г.	8,50	3.8 Икономика
61. Икономика и управление (индустрия)	13.07.2021 г.**	8,63	3.8 Икономика
62. Маркетинг	07.04.2021 г.**	8,25	3.8 Икономика
63. Електрични, магнитни и оптични свойства на кондензираната материя	27.05.2019 г.	9,52	4.1 Физически науки
64. Физика на кондензираната материя	01.07.2025 г.	9,33	4.1 Физически науки
65. Неорганична химия	04.11.2025 г.	9,18	4.2 Химически науки
66. Органична химия	04.11.2025 г.	9,68	4.2 Химически науки
67. Аналитична химия	04.11.2025 г.	9,70	4.2 Химически науки
68. Физикохимия	17.03.2022 г.**	9,29	4.2 Химически науки
69. Теоретична химия	17.03.2022 г.**	9,42	4.2 Химически науки
70. Химия и технология на липидите и биологично активните вещества	17.03.2022 г.**	9,30	4.2 Химически науки
71. Технология на неорганичните вещества	17.03.2022 г.**	9,02	4.2 Химически науки
72. Молекулярна биология	02.08.2021 г.**	9,67	4.3 Биологически науки
73. Генетика	26.07.2021 г.**	9,51	4.3 Биологически науки
74. Микробиология	26.07.2021 г.**	9,59	4.3 Биологически науки

75. Клетъчна биология	02.08.2021 г.**	9,65	4.3 Биологически науки
76. Биохимия	02.08.2021 г.**	9,68	4.3 Биологически науки
77. Физиология на животните и човека	26.07.2021 г.**	8,71	4.3 Биологически науки
78. Физиология на растенията	04.08.2022 г.**	9,23	4.3 Биологически науки
79. Зоология	02.06.2022 г.**	9,50	4.3 Биологически науки
80. Ботаника	04.08.2022 г.**	9,57	4.3 Биологически науки
81. Екология и опазване на екосистемите	04.08.2022 г.**	9,59	4.3 Биологически науки
82. Биоинформатика	02.06.2022 г.**	9,14	4.3 Биологически науки
83. Морфология	02.06.2022 г.**	9,34	4.3 Биологически науки
84. Алгебра и теория на числата	26.10.2025 г.	8,79	4.5 Математика
85. Математически анализ	26.10.2026 г.	9,56	4.5 Математика
86. Диференциални уравнения	16.06.2022 г.**	9,46	4.5 Математика
87. Геометрия и топология	16.06.2022 г.**	9,45	4.5 Математика
88. Математическо моделиране и приложение на математиката	16.06.2022 г.**	9,42	4.5 Математика
89. Изчислителна математика	16.06.2022 г.**	8,71	4.5 Математика
90. Информатика	12.05.2022 г.**	9,59	4.6 Информатика и компютърни науки
91. Методи за контролиране и изпитване на материали, изделия и апаратура	25.01.2024 г.	8,47	5.1 Машинно инженерство
92. Електронизация (по отрасли и групи научни специалности)	12.01.2023 г.**	8,91	5.2 Електротехника, електроника и автоматика
93. Автоматизация на области от нематериалната сфера (медицина, просвета, наука, административна дейност и др.)	15.02.2024 г.**	9,11	5.3 Комуникационна и компютърна техника
94. Музикознание и музикално изкуство	15.09.2022 г.**	9,07	8.3 Музикално и танцово изкуство
95. Национална сигурност	14.10.2021 г.**	8,63	9.1 Национална сигурност

За целия период на акредитация са обучавани общо 83 019 студенти, от които 47 770 бакалаври редовна форма на обучение, 12 365 - магистри редовно, 14 476 - бакалаври задочна форма на обучение и магистри задочно обучение - 8 408. Прекъснали са 7 301 студента, напуснали 3024. Дипломирани за периода - 20 556 студента. Наблюдава се тенденция към повишаване броя на дипломираните студенти. (Таблица 1 от Приложенията).

При предходната акредитация на ПУ „Паисий Хилендарски“ от АС на НАОА са отправени 3 препоръки. След проведената процедура за следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) (заседания на ПК на САНК от 02.11.2023 г. и 08.02.2024 г.), Акредитационният съвет на 11.04.2024 г. е взел решение, че „Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ изпълнява Препоръка №2 и е изпълнил Препоръки №1 и №3, формулирани в решението на Акредитационния съвет от 11.07.2019 г. (Протокол № 14) при институционалната акредитация.“

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
--

Трите препоръки към Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, дадени от Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация при предходната институционална акредитация (протокол № 14 от 11.07.2019 г), са следните:

Препоръка 1. *Да се предприемат необходимите административни действия за привеждане на сградния фонд на Химическия факултет, Университетската библиотека и филиала в Кърджали, във вид, отговарящ на съвременните образователни и научноизследователски стандарти. Срок: декември 2022 г.*

За изпълнението на препоръка 1 са предприети действия от страна на университета за ремонт и преустройство на сградния фонд. Финансирането е в размер на 2 170 000 лв. (без ДДС) за Химическата сграда и университетската библиотека и 790 884 лв. (без ДДС) за Филиал „Любен Каравелов“ в гр. Кърджали. Извършен е ремонт и преустройство на сградата на Химическия факултет. Ремонтирани и обновени са помещенията и обзавеждането на Централната университетска библиотека, както и на седемте специализирани библиотеки.

Извършени са ремонтни дейности и обновяване във Филиал „Любен Каравелов“ – град Кърджали. Завършени са конструктивно укрепителни дейности по източното неизползваемо крило на сградата. Направена е вертикална планировка и отводняване на терена до старата част от сградата. Извършени са основни ремонтни дейности на ВиК и на електро инсталациите на Филиала. Извършени са строително-ремонтни дейности на учебни зали, кабинети и коридори от учебния корпус и др. След ковид-пандемията е извършено инженерно техническо проучване и направена експертна оценка относно необходимите строително-ремонтни дейности на учебния корпус. За реализирането им е изготвен план-график, съобразен с поддържане на финансовата стабилност на институцията.

Констатация на САНК: Препоръка 1 е изпълнена в указания срок.

Констатация на ПК: Препоръка 1 е изпълнена и продължава да се изпълнява чрез подобряване на материално-техническата база в ПУ и филиалите към него. Сроктът за изпълнение на препоръката е спазен.

Препоръка 2. *Да се засили участието на студентите при разработването и актуализирането на учебните програми. Срок: постоянен.*

В съответствие с утвърдените от Академичния съвет Правила за разработване,

утвърждаване и актуализиране на учебна документация в ПУ „Паисий Хилендарски“ са предприети съответни действия и са постигнати следните резултати:

1) Студентите и докторантите участват с право на мнение и предложения на заседания на Катедрени съвети, Комисии по учебна дейност, Факултетни съвети и Академичния съвет, касаещи предлагане на нови учебни програми или обновяване на действащи програми.

2) Провеждат се редовни проучвания на студентското мнение относно съдържанието, формата и начина на преподаване на отделните дисциплини. На студентите се предоставя възможност да отправят препоръки и забележки.

3) Осигурена е възможност за личен и онлайн контакт на завършили студенти с обучаващи се в бакалавърските и магистърски програми. Редовно се провеждат анкети със завършили студенти и работодатели с цел да се изследва приложимостта на преподаваните знания и придобитите умения.

Констатация на САНК: Препоръка 2 се изпълнява.

Констатация на ПК: Препоръка 2 е изпълнена.

Препоръка 3. *Да се обогатят и разширят приложенията на платформата „Пловдивски електронен университет“ във всички основни звена на Университета. Срок: декември 2021г.*

Създадени са условия за развитие и разширяване на платформата „Пловдивски електронен университет“, който е цялостна платформа за предоставяне на съвременни електронни услуги. Платформата подпомага обучението, административните и образователни процеси в следните основни направления:

1) Фундаментални електронни услуги, които изграждат платформата и дават възможност за предоставяне на конкретни цифрови решения, виртуализация и споделено използване на ресурси, VPN и базова мрежова инфраструктура, сигурна система за електронни писма и защита от зловредни съобщения и спам;

2) Единен портал, предоставящ достъп до различните електронни услуги (E-Portal), достъпен за студенти, преподаватели и служители;

3) Електронни услуги, насочени към цифровизация и автоматизиране на административните и обслужващи процеси в Университета;

4) Електронни услуги, пряко насочени към подпомагане процеса на обучение (електронни LMS системи – Moodle, Google Classroom);

5) Специализирани електронни услуги и необходимата за тях инфраструктура, ориентирани към подобряване на образователния и административен процес.

Изпълнението на третата препоръка е довело до прерастването на Пловдивски електронен университет в електронен хъб на университета.

Констатация на САНК: Препоръка 3 е изпълнена в указания срок.

Констатация на ПК: Препоръка 3 е изпълнена в указания срок.

II. КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 77, АЛ. 3, Т. 2-4 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

ПУ „Паисий Хилендарски“ поддържа цялостна система за управление на качеството (СУК), разработена в съответствие с мисията, визията и целите на университета. Като основа за постигането на качество на обучението и научните изследвания ПУ заявява и се стреми да използва знанията, опита и потенциала на своя академичен състав.

Q1.1.1 ВУ организира своите дейности в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

В ПУ се прилага вътрешна нормативна база, регулираща осигуряване на качеството. Същата е публично достъпна на сайта на университета и включва: Система за управление на качеството в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“; правилниците за устройството и дейността на ПУ и за учебната дейност в него; Правила за провеждане на вътрешен одит в ПУ „П. Хилендарски“; Правила за провеждане на анкетни проучвания ПУ „Паисий Хилендарски“; Вътрешни правила за използване на системата АНТИПЛАГИАТ; Система за вътрешен контрол и др.

Тези актове са разработени в съответствие с действащото законодателство за висшето образование, научните изследвания и развитието на академичния състав и отчитат спецификите на придобития през 2022 г. от ПУ статут на изследователски университет.

Университетът има приети и публично оповестени на сайта на ПУ мисия, цели и задачи, съобразени с действащото законодателство и обществените потребности. Те създават условия за:

- прилагане на технологии и методи за ефективно управление;
- достъпно, специализирано и интердисциплинарно качествено обучение на европейско равнище;
- провеждане на иновативни изследвания в приоритетни научни области в интерес и полза на обществото.

Като своя основна цел ПУ определя утвърждаването си като водеща българска образователна, изследователска и културна институция с европейско лице и модерна инфраструктура — пример на академичен модел за качествено образование със съвременни научни изследвания и иновации, предпочитан партньор с ясни конкурентоспособни предимства. Стратегически приоритети на университета са осигуряването на качествено обучение, провеждането на иновативни изследвания, прилагането на технологии и методи за ефективно управление и осигуряването на конкурентни предимства на образователния и научния пазар.

Q1.1.2 Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

Въведената Система за управление на качеството (СУК) отговаря на изискванията на чл. 6 ал. 4 от ЗВО. Тя и представлява набор от стандарти и процедури, които отразяват спецификата на ПУ. Основни колективни органи във функционирането на ПУ са Университетската комисия по управление на качеството на образователния продукт (УКУКОП), на Университетската комисия за вътрешен одит (УКВО) и на Университетската комисия по учебни дейности (УКУД).

По време на акредитирания период СУК в ПУ е била допълвана с нови политики по отношение на наблюдение, оценка и управление на качеството на образователния продукт. Изградена е ефективно действаща Система за вътрешно одитиране, с оглед критериите на НАОА и ориентирана към изискванията на международно признатия стандарт за качество ИСО (ISO 9001:2015). Дейностите по изменение на вътрешните процеси и подготовка на личния състав са насочени към бъдещо привеждане на системата по качество в съответствие с ISO 9001:2015, за което се изпълнява нарочна план-програма.

В края на акредитационния период (2019-2024) е проведен външен одит от специализирана компания за проверка, верификация и сертифициране, който е завършил с положителна оценка. Университетът заявява като постепенна готовност за сертифициране по посочения стандарт.

Развитието на култура за качеството се търси чрез:

- Функционирането на система от инструменти за управление на качеството: вътрешни одити за оценяване на качеството; одит на вътрешната система за качеството; провеждане на анкетни проучвания; периодично външно оценяване на качеството от НАОА и от сертифициращи организации; оценка на ПН/СРП според стандартизираната класация на Рейтинговата система на ВУ в България.

- Прилагането в ПУ на стимулиращи механизми за участие на преподаватели, студенти и докторанти в изследователски проекти и традиционни научни форуми.

N.1.1.1 Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Периодично са провеждани обучения и семинари с участието на академичния и административния състав на ПУ. След съответно забавяне в периода 2020-2021 г. (поради COVID-пандемията) графикът за тяхното е възстановен. През 2019 и 2022-2024 г. са осъществени общо **18 цели** обучения и семинари (средно по **5.14** на година) на разнообразни теми, свързани с функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав. Лектори в тези семинари са вътрешни и външни експерти. Проведени са и множество обучения, инициирани от ръководствата на факултетите. Обученията обхващат актуални теми: значението на технологични новости за преподаването и науката; актуализации на нормативни актове, касаещи административната дейности; отчитане нововъведенията в системата за електронно управление и в акредитационните процедури.

Q1.1.3 Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

През оценявания период в Пловдивския университет са направени съществени промени в съществуващата вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав. Изградени са нови структури, осигуряващи процеси на системно вътрешно одитиране, включително Университетската комисия по управление на качеството на образователния продукт, създадена в края на 2019 г., която

взаимодействия с факултетните комисии по качеството. Във факултетните и университетската комисии по качество задължително членуват представители на обучаемите – студенти и докторанти.

По време на акредитирания период през 2020 г. е създадена Университетската комисия за вътрешен одит. Комисията е с публично оповестен на сайта на ПУ и постепенно разширяван състав. Нейни членове са 30 преподаватели, всички сертифицирани като одитори по ISO чрез проведено от университета корпоративно обучение. Одитната дейност се осъществява въз основа на периодично утвърждаван график, регулира се от нарочни Правила за провеждане на вътрешен одит в ПУ, а резултатите ѝ се докладват пред АС на университета. Използваните два типови въпросника са утвърдени през 2020 и 2022 г. и са насочени към отчитането на критериалната система на НАОА и напредъка с оглед на направените при предходни одити забележки и препоръки. Одитната комисия дава свое заключение, констатиращо добрите практики в одитираното звено и формулиращо препоръки за подобрене на дейността. С резултатите биват запознавани ръководството на звеното, както и ректорското ръководство.

N1.1.2 Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав

През отчетния период на базата на приложимите Правила за провеждане на анкетни проучвания в ПУ „Паисий Хилендарски“ чрез университетска онлайн система са провеждани редовни анкетни изследвания сред студенти, работодатели, академичен състав и служители от администрацията – както общи проучвания на постоянна периодична база, така и специфични проучвания при конкретна необходимост. Ежегодно са провеждани общо над 1000 студентски проучвания и по над 50 преподавателски, 50 факултетни и 30 проучвания сред служители и административен състав, т.е общо над **1130** ежегодни проучвания сред студенти и заинтересовани страни.

N1.1.3. Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството /след последната акредитация

През отчетния период са проведени общо **34 вътрешни одита** за оценка на качеството в 30 професионални направления, от които 29 планови вътрешни одита и 5 извънредни вътрешни одита. През последните три години и половина средно годишно са провеждани по **10,1 одита**. Одитните проверки са насочени към установяване на документалното съответствие между изискванията на нормативната уредба и процесите в съответното звено, като установяват съответствия или несъответствия по поредица от показатели. Същото позволява ясен модел за оценяване и документиране.

N1.1.4. Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството.

През отчетния период е реализиран един външен мащабен одит (февруари – април 2023 г.), реализиран от екип на международната одитираща компания SGS. Одитът е проведен по създаден от външните одитори „Въпросник за външен одит на ПУ – 2023 г.“ На това основание ПУ е декларирал като самооценка за **N1.1.4 = 0.3** външни одита средногодишно. През януари – февруари 2025 г. е проведен още един външен одит от одитираща компания SGS.

Допълнителен елемент на външна оценка внася и Рейтинговата система на висшите училища в България, в чиито класации университетът участва.

Q1.1.4 Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни.

Използването на информацията от проучването на мнения за образователния

процес се базира на дългосрочното им съхраняване както в специално създадената система, част от услугите на Е-портал на ПУ „Паисий Хилендарски“, така и в системата „Мудъл“. Резултатите от анкетирането се обсъждат от съответните университетски структури и са основа за вземане на конкретни управленски решения за подобряване на качеството на обучението. Отчетена е пълна удовлетвореност на потребителите на кадри от подготовката на завършилите специалисти.

Q1.1.5 Ефективност (разбрана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението.

Ръководството на ПУ „Паисий Хилендарски“, академичният и административният състав прилагат политики за поддържане на високо качество на обучението, съобразно изискванията на международните и национални стандарти за качество. Това се потвърждава и от констатациите на външния одит на SGS, че Пловдивският университет има готовност да бъде сертифициран съгласно изискванията на стандарт ISO 9001:2015.

Ефективността на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение на ПУ се потвърждава от следните факти:

1) В своята работа факултетите и административните отдели отчитат направените препоръки своевременно и изцяло, което се потвърждава от констатациите на последващите одити;

2) Активното използване на дигитални ресурси и софтуерни продукти позволява да се работи ефективно, като се автоматизират повтарящите се задачи;

3) Използваните в прилагането на системата за качество управленски методи позволяват да се постигне прозрачност и проследимост в изпълнението на отделните задачи;

4) През отчетния период са регистрирани и вече реализирани редица нововъведения, получени в резултат на проведените одити и обсъждания по тях.

Системата за оценяване и поддържане качеството на обучението на ПУ спомага за самоконтрол за използването на вътрешните правила и процедури на базата на вътрешните одити. Техните резултати са основание за приемане на последващи управленски решения.

Q1.1.6 ВУ гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

В ПУ „Паисий Хилендарски“ функционира система за утвърждаване на академичната почтеност, противодействие на плагиатството, дискриминацията и академичните измами. В Университета работят комисии по етика и академично единство, както следва: Комисии на ниво Факултет, структурирани и работещи във всички функционални звена на висшето училище и Комисия на ниво университет, която включва представители на всички основни звена. Нормативната уредба, върху която се основава работата на комисиите, се формира от действащ от 2010 г. досега Етичен кодекс на работещите в ПУ и Правилник за организацията и дейността на комисията, приет през 2017.

Защитата на академичните права и свободи в ПУ се гарантира и чрез създаването и функционирането на институцията академичен омбудсман, който работи, за да подкрепя, подпомага и се застъпва за правата на членовете на академичната общност, упражнявайки дейността си по нарочни Правила за дейността на университетския омбудсман, приети от АС на ПУ през 2020 г.

Онлайн-базираните изпитни процедури включват проверка за взаимствания в предаваните писмени работи. Курсовите, дипломни и дисертационни работи преминават

през автоматизирана проверка за плагиатство чрез продукта Strike Plagiarism, а в рамките на конкурсите за придобиване на академични длъжности, тази проверка съобразно законовата уредба се извършва от членовете на научното жури. Проведено е обучение на преподавателския и административния персонал за работа с платформата „АНТИПЛАГИАТ“ – 2023 г. Обучени са общо 342 участници, от които 318 преподаватели и 24 администратори.

Етичната комисия е провеждала заседание при всеки подаден сигнал, през отчетния период - общо девет заседания от организационен характер и по същество. Има три произнасяния по постъпили жалби, по които са предприети мерки, но не са наложени санкции. Комисията е приемала регулярно отчет за изпълнение на плана за равнопоставеност между жените и мъжете. През отчетния период активно са работили и Факултетните етични комисии.

N1.1.5. Брой на документиранни процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация.

През отчетния период са извършени над 17 000 автоматизирани проверки за плагиатство, чрез интегрирания в системата Мудъл модул на системата за липса на плагиатство (strikeplagiarism), като са проверявани предадените студентски разработки, курсови проекти, отворени въпроси за разработка на есета и др. Отхвърлени са 46 тествани текстове, в които са открити признаци на плагиатство. Няма данни за предотвратени изпитни измами по време на семестриални и държавни изпити. Средногодишно през системата са направени над **1000 проверки** като се използват ръчно подадени разработки от преподаватели или свързани с конкурси материали (дипломни работи, курсови проекти, дисертации, статии, научни материали и др.)

Изводи от проверката по Стандарт 1:

ПУ „Паисий Хилендарски“ организира своите дейности в съответствие с мисията, целите и задачите, залегнали в цялостната политика за управление на институцията. Системата за управление на качеството (СУК) на обучение отговаря на изискванията на ЗВО и отчита обществените потребности. СУК е в процес на подготовка за бъдеща сертификация съгласно изискванията на международния стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015.

В органите за управление на качеството се включват представители на студентите, докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни. Регулярно се провеждат специализирани обучения по прилагане на СУК за преподаватели и служители.

Ежегодно се провеждат вътрешни одити на Системата за управление на качеството. За периода 2019 г. - 2024 г. се констатира правилно прилагане на СУК и съответствие на документацията на системата за управление на качеството.

Периодично се проучва мнението на студентите относно качеството на преподаване. Ежегодно се провеждат целеви анкетни проучвания и сред потребителите на кадри относно качеството на професионална подготовка на дипломираните.

В Университета функционира Етична комисия. Условието за работата ѝ са дефинирани в нормативен документ „Етичен кодекс“.

Защитата на академичните права и свободи в ПУ се гарантира и чрез създаването и функционирането на институцията академичен омбудсман. Създадена е Комисия за сигнали и жалби при Студентският съвет.

ПУ има политика за превенция на плагиатството която включва вътрешни нормативни актове, правила и технологично решение – StrikePlagiarism.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Профил на преподавателския състав

Q5.1.1 ВУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение

ПУ „Паисий Хилендарски“ разполага с качествен и компетентен академичен състав, който, като численост и профил, е достатъчен за осъществяване на висококачествено обучение. Към месец юли 2024 той включва 668 преподаватели на основен трудов договор (ОТД), 88.6% (592) от които са на пълен работен ден, а 11.4% (76) на непълно работно време. Общо 577 от тях (86.4%) притежават ОНС „доктор“ и/или НС „доктор на науките“.

Процесът на обучение по професионални направления, специалности и образователно-квалификационни степени през акредитационния период е осигурен основно от академичен състав на ОТД и необходимите в съответствие със ЗВО хабилитирани преподаватели във всички основни структурни звена на Университета.

N5.1.1.Съотношение преподаватели на ОТД: студенти за професионалните направления/СРП, по които ВУ провежда обучение, в последната приключила академична година (според Националния регистър на НАЦИД)

ПУ предоставя два типа данни относно съотношението *преподаватели: студенти*.

Първият тип е съотношение по основни структурни звена – факултети и филиали. Обичайна практика е експертизата на преподаватели от едно ПН да бъде използвана в обучението на студенти и от друго ПН, в които има сродни дисциплини. С отчитане на това обстоятелство съотношението студенти : преподаватели на ОТД варира в широки граници – от 5 в ХФ (ПН 1.3 Педагогика на обучението по... и 4.2 Химически науки) до 33 в ПФ 3.2 Психология; ПН 3.4 Социални дейности; ПН 8.2 Изобразително изкуство; ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство; ПН 8.4 Театрално и филмово изкуство) и 46 във ФИСН (ПН 3.3 Политически науки; ПН 3.7 Администрация и управление; ПН 3.8 Икономика; ПН 9.1 Национална сигурност) (Таблица № 5. 6 от Приложенията).

Без да се отчита това обстоятелство, този показател по професионални направления, по които ПУ провежда обучение в последната приключила година, също разкрива доста големи разлики между тях. Максималното съотношение 0,62 се наблюдава при ПН 2.3 Философия, ПН 4.5 Математика и ПН 5.11 Биотехнологии, а минималното 0,05 е в ПН 3.8 Икономика и 0,06 в ПН 1.2 Педагогика (Таблица № 5. 7 от Приложенията).). На пръв поглед това е сериозна диференциация, но тя е резултат на специфичните изисквания към преподавателския състав поради спецификата на направленията. Поради малкия брой студенти в някои от тях е възприет индивидуален подход и работа с малки групи, а в други с голям брой студенти има възможност за структуриране на различни по-големина потоци.

Q5.1.2 Преподавателският състав на ВУ е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности (таблица № 5.1 от Приложенията)

Преподавателският състав, осигуряващ обучението на студентите и докторантите в ПУ, е с висока квалификация в образователната и научноизследователската дейност, което се потвърждава от приведените по-долу данни. От общо 1001 преподаватели към началото на учебната 2023/2024 г. на ОТД са 569, на трудов договор по чл.111 - 33, на граждански договор – 399. В последното число се включват изтъкнати представители на бизнеса и потребители на кадри, както и пенсионирани преподаватели с богат опит.

В Таблица 5.1 от Приложенията е представена динамиката на преподавателския

състав по години за периода на акредитация, като съотношенията са изчислени при отчитане броя преподаватели на ОТД и втори трудов договор. За акредитационния период общият брой на преподавателите на ОТД нараства от 561 до 569. От тях:

- професорите се увеличават със 17 – от 61 на 78;
- доцентите намаляват с 6 – от 198 на 192;
- главните асистенти остават постоянен брой – 182;
- асистентите с ОНС „доктор“ намаляват от 55 на 33;
- асистентите без докторска степен намаляват от 49 на 43;
- увеличава се неакадемичният състав в съответствие с чл. 48 (2) от ЗВО – на старшите преподаватели – от 0 на 6; на преподавателите от 19 на 35.

Обобщено, увеличава се хабилитираният състав на ОТД – от 0,46 % на 0,48 %, намалява нехабилитираният – от 0,54 % на 0,52 %. Намалява броят на преподавателите на трудов договор по чл.111 – от 43 на 33, както и на преподавателите на граждански договор – от 418 на 399.

Според актуализираните данни към 25.02.2025 г. академичният състав на ОТД (без преподавателите, назначени по чл. 48 (2) от ЗВО) наброява 567 души, разпределени както следва:

- професори – 85;
- доценти – 207;
- главни асистенти – 192;
- асистенти – 83.

Тези данни разкриват не само общо увеличение на академичния състав, а и увеличение на броя на преподавателите във всяка от академичните длъжности: хабилитираните преподаватели се увеличават от 259 в началото на акредитационния период до 292 към 25.02.2025 г., а нехабилитираният академичен състав – от 258 до 275 преподаватели (Таблица № 3 от Приложенията).

№5.1.2 Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности и научен профил (Таблицы № 5.1 и № 5.2 от Приложенията)

Към началото на учебната 2023/2024 г. от 569 преподаватели с академична длъжност на ОТД хабилитираните лица са 270 (48 %), а нехабилитираните – 137 (52 %). От тях, съгласно Таблица № 5.1:

- с академична длъжност „професор“: 78 (14 %)
- с академична длъжност „доцент“: 192 (34 %)
- с академична длъжност „главен асистент“: 182 (32 %)
- с академична длъжност „асистент“: 76 (13 %)
- преподавателите, вкл. старши: 41 (7 %).

Към 25.02.2025 г. (Таблица № 5.3) съотношението на преподавателите по академични длъжности (567 на брой) е следното:

- с академична длъжност „професор“: 85 (15 %)
- с академична длъжност „доцент“: 207 (36 %)
- с академична длъжност „главен асистент“: 192 (34 %)
- с академична длъжност „асистент“: 83 (15 %).

Хабилитираните спрямо нехабилитираните преподаватели, без преподавателите от неакадемичния състав, са в съотношение 51:49. Динамиката на развитие на академичния състав за последната година и половина разкрива положителна тенденция на увеличение на хабилитираните преподаватели в Университета.

По научен профил най-голям дял заемат преподавателите в ПН 2.1 Филология (80 – 14,11 %), следва ПН 4.3 Биологически науки (65 – 11,46 %) и ПН 1.3 Педагогика на обучението по ... (59 – 10,40 %) (Таблица № 5.3 от Приложенията).

Относителният дял на хабилитираните преподаватели по професионални направления е твърде различен: в ПН 3.7 Администрация и управление – 80 %; ПН 3.8 Икономика – 69 %; в ПН 3.3 Политически науки, ПН 4.5 Математика, ПН 5.11 Биотехнологии и ПН 8.4 Театрално и филмово изкуство – 67 % и т.н. С най-малък относителен дял са хабилитираните преподаватели в ПН 9.1 Национална сигурност – 33 %; ПН 1.2 Педагогика, ПН 2.3 Философия и ПН 5.2 Електротехника, електроника и автоматика – 38 %. С изключение на професионални направления 1.2 Педагогика и 3.8 Икономика, броят на преподавателите в останалите професионални направления е сравнително малък, на което се дължи отклонението от средното за Университета съотношение на хабилитираните спрямо нехабилитираните (Таблица № 5.3 от Приложенията).

Данните относно придобитите научни степени са следните: с научна степен „доктор на науките” са 22 (3,86 %) преподаватели, а с образователна и научна степен „доктор” – 463 (81,37 %) (Таблица № 5.2 от Приложенията).

Възрастовата структура на академичния състав е следната: до 35 г. са 12 %, в групата 36–45 г. – 26 %, между 46–55 г. – 30 %, между 56–65 г. – 32 % и над 65 г. – 0 (Таблица № 5.2 от Приложенията). Намаляват преподавателите на възраст до 35 г. и от 56 до 65 г., няма преподаватели над 65 г.; увеличават се преподавателите на възраст от 36 до 55 г., което свидетелства за устойчивост.

Според актуализираните данни към 25.02.2025 г. (Таблица № 5.4) възрастовата структура се е променила така: до 35 г. са 9,7 %, в групата 36–45 г. – 25,6 %, между 46–55 г. – 33,3 %, между 56–65 г. – 30,9 % и над 65 г. – 0,5. Следователно, за една година и половина незначително е намалял относителният дял на преподавателите на възраст до 45 години и между 56 и 65 години и незначително се е увеличил дялът на преподавателите на възраст между 46 и 55 години и има трима над 65-годишна възраст.

Почти 70 % от академичния състав е на възраст до 55 години. Една трета от преподавателите са на възраст между 56 и 65 години. Това показва, че възрастовата структура на преподавателския състав е добре балансирана и гарантира приемственост и устойчивост.

Възрастовата структура на преподавателския състав по академични длъжности в ПУ е относително благоприятна, което се вижда от факта, че 1/3 от асистентският състав е на възраст до 35 години, половината от главните асистенти са до 45 г., 85 % от доцентите са на възраст 46-65 години и 71 % на професорите - на възраст между 56 и 65 г. Това показва добра кадрова политика на развитие на университетско ниво.

Във възрастовата структура по научен профил се открояват три групи. С най-млад състав са осигурени професионални направления 3.4 Социални дейности с 60 % преподаватели до 45-годишна възраст (3 от общо 5 преподаватели), 1.2 Педагогика – 57 % (12 от общо 21 преподаватели), 4.2 Химически науки – 57 % (21 от общо 37 преподаватели), 2.3 Философия – 50 % (4 от общо 8 преподаватели) и 4.1 Физически науки – 50 % (10 от общо 20 преподаватели). Най-възрастен е академичният състав на 3 професионални направления, в които няма преподаватели до 56-годишна възраст – 1.1 Теория и управление на образованието (1 преподавател на възраст в границите 56-65 години), 8.3 Музикално и танцово изкуство (от общо 7 преподаватели 6 са на възраст 56-65 години и 1 – над 65 години) и 8.4 Театрално изкуство (3 преподаватели на възраст 56-65 години) и в ПН 2.4 Религия и теология, в което няма преподаватели до 46-годишна възраст (5 преподаватели са на възраст 46-55 години, 1 е на възраст 56-65 години и 1 – над 65 години). В останалите професионални направления е установено балансирано разпределение на преподавателите по възраст.

N5.1.3 Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД от общия брой на хабилитираните:

0,85 (247 души, 84.59 %).

Към 01 март 2025 г. всички преподаватели на ПУ „Паисий Хилендарски“ (хабилитирани и нехабилитирани) са регистрирани в НАЦИД. Към тази дата от общо 292 хабилитирани преподаватели на ОТД в базата на НАЦИД с наукометрични показатели са регистрирани 247, което съставлява 84.59 %. От общо 45 преподаватели без вписани наукометрични показатели (15,41%) 44 са от ПУ и 1 – от Филиал Кърджали.

Q5.1.3 ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности.

Преподавателският състав в ПУ се набира и развива чрез прозрачни и законови процедури, които са публично оповестени и регламентирани в национални и вътрешноуниверситетски нормативни документи. Длъжностите на академичния състав се заемат с конкурс и избор при условията и реда, предвидени в *Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПРАСПУ).*

Обявяването на конкурси за академични длъжности се съобразява с изискванията на ЗВО (чл. 17, ал. 2, т. 2 и чл. 26 в, ал. 2) за осигуряване на нормативния минимум на преподаватели на ОТД и приетото от Академичния съвет съотношение за отделните длъжности (1:2:3) в съответствие с §3 от Допълнителните разпоредби на *Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.*

По процедурите за развитие на академичния състав факултетите в ПУ са определили допълнителни изисквания, които са публично оповестени.

Всички процедури за заемане на академични длъжности се обявяват на интернет страницата на Университета. Цялата база данни с резюмета на трудовете на кандидатите, рецензиите, становищата и публичните лекции е публично достъпна.

N5.1.4 Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за периода:

215 броя конкурси по 26 професионални направления

За периода 2019-2024 г. успешно са реализирани 215 конкурса (43 бр./година). От всички обявени конкурси само един не е реализиран. Конкурсите отговарят на нуждите на основните звена за обезпечаване на преподавателски състав по съответните учебни дисциплини и са разпределени както следва:

- за заемане на академична длъжност „главен асистент“ – 102;
- за заемане на академична длъжност „доцент“ – 75;
- за заемане на академична длъжност „професор“ – 38.

Броят на хабилитациите за периода е 113, което е 19,86 % от общия академичен състав.

Структурата на конкурсите по научен профил е следната: от 26-те професионални направления, най-голям е броят конкурси в ПН 4.6 Информатика и компютърни науки (31 броя), следват ПН 2.1 Филология (29 броя), ПН 1.3 Педагогика на обучението по ... (25 броя), ПН 4.3 Биологически науки – (19 броя), ПН 3.6 Право (13 броя), ПН 3.8 Икономика и ПН 4.5 Математика (по 11 броя), а при останалите професионални направления – по-малък от 10 броя (Таблица № 5.5 от Приложенията).

За акредитационния период общият брой на конкурсите за асистенти и преподаватели в Университета е 120.

Q5.1.4 ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в т.ч. за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55 ал. 2 от ЗВО).

В ПУ има ясно установен ред и правила за професионално развитие и установени съотношения между различните видове академични длъжности, регламентирани в ПРАСПУ, чл. 1 ал. 3. Установена практика е конкурсните сесии да се обявяват два пъти годишно. Кадровата политика на ръководството на Университета е насочена към постигане и поддържане на оптимално и устойчиво съотношение между академичните длъжности във факултетите и професионалните направления. При наличие на нарушена структура на академичния състав в някои от професионалните направления навременно се предприемат мерки за преодоляване на този дисбаланс.

N5.1.5 Относителен дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период: 0.

За акредитирания период няма преподавател, който да се е възползвал от правото на творчески отпуск.

Q5.1.5 ВУ има функционираща система за атестиране на академичния състав.

Атестирането на преподавателския състав в ПУ се осъществява в съответствие със законовите регламенти. Редът и начинът на атестирането са заложили в „Правилник за атестиране на академичния състав“. Атестирането се извършва въз основа на комплексна оценка, получена по следните критерии: учебно-образователна дейност; научноизследователска дейност; административна и други дейности; студентско мнение. Процедурите се прозрачни, а критериите за оценка са ясно дефинирани. Атестирането се извършва от комисии на основните звена по атестиране съгласно времевите периоди, описани в ЗВО.

През акредитационния период са проведени общо 377 атестации – 88 на хабилиитирани преподаватели и 289 – на нехабилиитирани. От тях само двама от нехабилиитирания състав (0.53%) са атестирани еднократно с отрицателна оценка.

Q5.1.6 Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

В ПУ функционира система за стимулиране на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност, която е организирана на 2 нива:

- на ниво университет ежегодно се гласуват суми за стимулиране на НИД. Общо за отчетния период са осигурени почти 2 милиона лева; за 2023 г. тази сума е 350 000 лв.; за 2024 г. – също 350 000 лв.;
- на ниво факултет ежегодно гласуването на АС средства за допълнително материално стимулиране се разпределят според спецификата на научноизследователската и художественотворческата дейност на съответните звена.

С цел стимулиране на научноизследователската дейност преподавателите ежегодно попълват Индивидуален отчет за календарната година с различни показатели във връзка с НИД, по които се получават определен брой точки, определящи размера на материалното им стимулиране.

N5.1.6 Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия:

0.83% от усреднения брой на преподавателския състав

През акредитационния период общо петима учени, ангажирани с преподавателска дейност в ПУ, са получили почетни звания (в частност „доктор хонорис кауза“).

Q5.1.7 ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми.

ПУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност, включваща преподаването в ОКС „бакалавър” и магистър” и в докторски програми. Преподавателската натовареност е регламентирана в ежегодно актуализираните с решение на Академичния съвет *Правила за учебния процес* (чл. 22), в които са дефинирани годишните нормативи на щатните преподаватели.

Аудиторната заетост на преподавателите се формира от лекции и семинарни и практически занятия. Извънаудиторната заетост включва: текуща и стажантска педагогическа практика; проверки на курсови проекти, домашни задания и др.; провеждане на изпити; ръководство на дипломанти и докторанти; рецензиране на дипломни работи; участие в комисии за защита на дипломни работи и държавни изпити; участие в комисии за докторантски изпити; ръководство на студентска научноизследователска работа. За планиране и отчитане на заетостта на преподавателите за учебната година всеки преподавател попълва прогнозен индивидуален план през месец май, който се актуализира в началото на октомври и се отчита в края на септември следващата година.

N5.1.7 Брой регламентираните аудиторни часове годишно на преподавател на ОТД (включващо преподаване в бакалавърски, магистърски и докторски програми)

Съгласно чл. 22 в *Правила за организацията на учебния процес* годишният норматив за аудиторна заетост е както следва:

- стандартен норматив – 300 часа аудиторна заетост;
- за нехабилитирани преподаватели навършили 50-годишна възраст (или такива с повече от 20-годишен стаж във ВУ) – 365 часа аудиторна заетост;
- за преподаватели и старши преподаватели – 430 часа аудиторна заетост.

За всички се предвиждат и не по-малко от 60 часа извънаудиторна заетост за възлагане на задачи за самоподготовка на студентите и контрол по тяхното изпълнение. За лицата, заемащи ръководни длъжности, в чл.23 се регламентира редукция на часовете (от 10 до 50% от задължителната аудиторна заетост).

Q5.1.8 ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания.

Политиката за насърчаване на обмена на преподаватели се провежда чрез разработени и приети документи: *ПУДПУ, Правилник за управление и администриране на дейностите по програма Еразъм+, Стратегия за интернационализация*. Дейностите по обмена и сътрудничеството, мобилност и проектно финансиране по международни и национални програми за образование и изследвания са един от приоритетите на ПУ. Университетът осъществява активен обмен на преподаватели, студенти и докторанти с други висши училища и организации чрез участие в процеса на обучение, в международни образователни и изследователски проекти, в научни конференции и други форуми у нас и в чужбина.

В съответствие с подписаната *Еразъм харта за висше образование 2021-2027 г.*, предоставена на ПУ от Европейската Комисия, Университетът поема ангажимента да осигурява равни академични условия и качество на обслужване за пристигащите участници в различните мобилности. Осигурени са подходящи условия за менторство и е осигурено включване на участниците в мобилността във всекидневния живот на висшето училище. През акредитационния период Университетът има сключени договори по КА103 с 176 университета от 25 държави, посочени на сайта на ВУ. Чуждестранните университети, с които ПУ има дългогодишно двустранно сътрудничество, са 50.

N5.1.8 Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност по програма Еразъм+ за периода:

Общо 260 преподаватели (74 преподаватели средногодишно)

През акредитационния период в ПУ са осъществени изходящи и входящи мобилности по програма Еразъм+, както следва:

- 84 преподаватели са участвали в изходящи мобилности за преподаване и 74 – в изходящи мобилности за обучение;
- 79 преподаватели са участвали във входящи мобилности за преподаване и 23 – във входящи мобилности за обучение.

Най-активна изходяща мобилност за акредитационния период отчитат Филологическият факултет (44 мобилности за преподаване и 27 – за обучение), Философско-историческият факултет (9 мобилности за преподаване и 11 – за обучение) и Педагогическият факултет (13 мобилности за преподаване и 4 – за обучение). Същите факултети приемат и най-много преподаватели, участващи във входяща мобилност, съответно: Филологическият факултет (25 мобилности за преподаване и 7 – за обучение), Философско-историческият факултет (20 мобилности за преподаване и 8 – за обучение) и Педагогическият факултет (11 мобилности за преподаване и 1 – за обучение).

Q5.1.9 ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас/в чужбина

ПУ насърчава установяването на свързаност и партньорство с други ВУ у нас и в чужбина, което се реализира чрез осъществяване на съвместни образователни програми. Университетът има сключени множество договори за сътрудничество с български и чуждестранни висши училища, научни организации и др., които са добра основа за доразвиване и надграждане на партньорствата и в тази посока. ПУ провежда обучение по **6** акредитирани съвместни мултидисциплинарни магистърски програми и **1** докторска програма с други висши училища:

- 3 магистърски програми по проект BG05M2OP001-2.016-0018 „МОДЕРНА: МОДЕРНИЗАЦИЯ в партньорство чрез дигитализация на Академичната екосистема“;
- 2 съвместни програми по проект BG05M2OP001-2.016-0007 „OMNIA“ – 1 магистърска и 1 докторска;
- 2 магистърски програми по проект BG05M2OP001-2.01-0026 „Иновативен модел за модернизация на висшето образование чрез създаване на академична екосистема“.

Чрез споразумение от 2013 г между ПУ и Московский государственный психолого-педагогический университет - Русия в сила до 2026 г се администрира програма, осигуряваща двойна съвместна диплома за две специалности от ОКС „магистър“ и от ОНС „доктор“ – „Училищна психология“ и „Позитивна психология“. В нея са обучени няколко випуска студенти, като двама от тях са защитили и докторски дисертации в ПУ. Към настоящия момент обучението по тази програма е преустановено за известен период.

N5.1.9 Брой съвместни обучителни програми с други ВУ в страната и в чужбина: 7.

Университетът отчита 7 съвместни обучителни програми с други ВУ в страната, от които 6 магистърски и 1 докторска.

N5.1.10 Брой чуждестранни гост-преподаватели, водели лекционни курсове: 5.

Положителна тенденция е, че част от тези преподаватели водят курсове за повече от една година.

Критерий 5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е сред първите висши училища в България, придобили статута на изследователски университет.

Q5.2.1 ВУ прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика.

През акредитирания период ПУ „Паисий Хилендарски“ целенасочено прилага политика за насърчаване на научноизследователската, художественотворческата, иновационната и публикационната дейности. Основни нормативни документи, отразяващи стратегическите цели и визията на Университета за развитието му като образователен, научен и културен център с общоевропейско значение, са: ЗВО, ЗНИИ, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и вътрешните нормативни документи. Организирането на научноизследователската и иновационната дейност се осъществява и в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания, Стратегията за развитие на Пловдивския университет и научните интереси на академичния състав.

Q5.2.2 ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието

Политиката на ВУ, насочена към обвързване на научните изследвания с образованието, е формулирана в *Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователската дейност*. Обвързването на научните изследвания с образованието се осъществява по следните направления:

- Участие на студенти и докторанти в научно-изследователски проекти, като такива участия водят до стимули.
- Включване на научноизследователски казуси и проблеми в обучението в ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“.
- Интегриране на получените резултати в нови учебни курсове и в процеса на осъвременяване на учебните планове.
- Стимулиране на изследователите да работят по-активно с изявени студенти и да идентифицират потенциални таланти сред студентите и да ги привличат към изследователска кариера.
- Тясната взаимовръзка между научните изследвания и образованието се виждат при практическото обучение на студентите и професионална реализация.

Цел на ПУ е да създаде условия за устойчиво развитие на университетския научен потенциал, които да гарантират успешното му участие в пазара на научни продукти.

N5.2.1 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество

Международните договори за научно сътрудничество се сключват, както на ниво Университет, така и между отделни научни групи/колективи – в зависимост от спецификата на тяхната работа и развивани проекти. Например по Стратегическо научноизследователска и иновационна програма за развитие BG-RRp-2.004-0001-CO1 (ДУЕКОС), отделните научни групи сключват договори с чуждестранни научни институции, според вида на техните изследвания.

Общият брой на активните договори е **20**, а относителният дял на изследователите, реализирали дейности по тях е между **19.8% и 21%**.

N5.2.2 Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище

Четири научни списания на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ са индексирани в Scopus и/или Web Of Science:

- Списание ZooNotes, ISSN 1313-9916 – индексирано в Scopus / WoS;
- Списание Ecologia Balkanica, Online ISSN: 1313-9940 | Print ISSN: 1314-0213 – индексирано в Scopus / WoS с SJR и Q4;
- Списание Педагогика, ISSN: 0861–3982 (Print), 1314–8540 (Online), активно подпомагано от ПФ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПФ) и с участието на колеги от ПФ в редакционната колегия – индексирано в WoS (Web of Science: Emerging Sources Citation Index), с SJR и Q4;
- Списание Journal of BioScience and Biotechnology, 1314-6246 (online); 1314-6238 (print), индексирано в Web Of Science: Zoological Record.

N5.2.3 Брой на действащите международни договори за академична мобилност

В ПУ се прилага система за насърчаване на академичната мобилност в рамките на европейските програми и двустранното сътрудничество. Към месец юли 2024 г. Пловдивския университет има **331** активни международни договора за академична мобилност, като 200 от тях са с университети. Университетът „има сключени договори по КА103 с 176 университета от 25 държави: Австрия – 4; Белгия – 3; Хърватия – 2; Кипър – 1; Чехия – 8; Естония – 1; Франция – 11; Германия – 10; Гърция – 11; Унгария – 6; Италия – 16; Йордания – 1; Латвия – 5; Литва – 3; Северна Македония – 4; Норвегия – 1; Полша – 23; Португалия - 7; Румъния – 10; Сърбия – 3; Словакия – 5; Словения – 1; Испания – 9; Турция – 38; Великобритания – 1.

N5.2.4 Участия в междуинституционални и международни научни университетски мрежи

Пловдивският университет има установени контакти с чуждестранни научни институции и е желан партньор за различни проекти. Университетът е предприел конкретни стъпки за институционализиране на участието си в международни научно-университетски мрежи. Набелязани са конкретни мерки с хоризонт до края на акредитационния период, като е създадена експертна позиция „Международни мрежи“. Университетът участва в 10 междуинституционални и международни научни университетски мрежи.

1. EIG EUMETNET- The Network of European Meteorological Services.
2. EuChemS-DAC Sample Preparation Study Group and Network
3. MAGNET
4. The European Campus of City-Universities alliance
5. Академична общност по компютърни системи и информационни технологии (АОКСИТ)
6. CEEPUS Networks
7. FETCH (Future Education and Training in Computing: How to support learning at anytime anywhere)
8. INVEST - Innovations of Regional Sustainability: European University Alliance
9. The Black Sea and the Eastern Mediterranean Academic Network (BSEMAN)
10. Мрежа “Споделена апаратура”

Q5.2.3 ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си

С решение на Министерския съвет от 1 ноември 2022 г. ПУ „Паисий Хилендарски“

има статут на изследователски университет. В институцията се полагат систематични грижи за развитие на научноизследователски структури и центрове. В ПУ функционират 11 научноизследователски структури, 6 научноизследователски лаборатории и 2 координиращи звена за научна и проектна дейност.

N5.2.5 Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове)

В ПУ „Паисий Хилендарски“ действат научноизследователски структури, центрове, лаборатории, клубове и академии както следва:

В ПУ функционират научноизследователски структури както следва:

- научноизследователски институти – 0 бр.,
- изследователски центрове – 11 бр.,
 - *Център по технологии към ПУ „Паисий Хилендарски“*
 - *Център за компетентност “Перимед”*
 - *Международен мониторингов център парк „Странджа“ – ПУ „П. Хилендарски“, ECO MONITORING BSB-884*
 - *Национална мрежа за наблюдение на радон*
 - *Център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти*
 - *Център за антропологични и етносоциологически изследвания (ЦАЕСИ)*
 - *Научен център за история и археология на войната*
 - *Център за езици и интеркултурна комуникация*
 - *Център за руски език и литература*
 - *Център за химични демонстрации*
 - *Център за електронно обучение (DeLC)*
- научноизследователски лаборатории – 6 бр.
 - *Смарт лаборатория за чисти енергийни технологии*
 - *Иновативна лаборатория за екологичен анализ и реакция срещу екологични катастрофи*
 - *Център за високи постижения „Жан Моне“*
 - *Лаборатория по Биоелектрохимия и Биоенергетика към Пловдивския университет*
 - *Лаборатория за Интелигентни и самообучаващи се алгоритми*
 - *Лаборатория за компютърно подпомагане на обучението и научните изследвания (C.Lab)*
- координиращо звено за научна и проектна дейност – 2 бр.
 - *Научна и проектна дейност*
 - *Офис за технологичен трансфер на ПУ „Паисий Хилендарски“*

В Университета действат над 10 студентски клуба. Целите им са да провеждат изследователски и обучителни дейности в подкрепа на креативното мислене, лидерски умения и стартиращи бизнес идеи.

Q5.2.4 Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост

Пловдивският университет е разпознаваем и уважаван участник и партньор в различни национални и международни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост. Академичният състав участва в значителен брой вътрешни, национални и международни проекти. Създаденото поделение „Научна и приложна дейност“ (НПД) подпомага академичния състав при подготовката на проектните предложения и тяхното последващо администриране и отчитане.

ПУ предоставя възможности за участие на преподаватели, изследователи, докторанти и студенти в научни проекти. Най-много преподаватели участват в

национални проекти, следвани от вътрешни проекти. Най-малко са участията в международни проекти. Броят на изпълняваните проекти по години се движи между 122 и 141, което показва устойчивост. Същата устойчивост се наблюдава и при видовете проекти. Националните проекти се движат между 45 и 63, вътрешните проекти - между 45 и 58, а международните проекти - между 26 и 32.

ПУ участва и в следните центрове и иновационни хъбове:

- Европейски цифров иновационен хъб Next-Gen-BioTech EDIH – от 2024 г.,
- Европейски цифров иновационен хъб Тракия (2023-2024г.),
- Център за реализация на научни изследвания по дигитализация на икономиката в среда на големи данни (ЦрниДИГД) – от 2024 г.,
- Център за компетентност „Дигитализация на икономиката в среда на големите данни (ДИГД)“ (2018-2024г.),
- Паневропейска инфраструктура FNN-RI;
- Клъстер „Зелена синергия“;
- Клъстер „Информационни и комуникационни технологии Пловдив“;
- Българска асоциация на софтуерните компании „БАСКОМ“;
- Клъстер „Тракия икономическа зона“.

N5.2.6 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти

Относителният дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти представлява постоянен процент с тенденция на нарастване. За акредитационния период (2019-2024) този дял се движи по години както следва 58.8%, 60.8%, 60.6%, 63.8%, 62%, 66.2%. Заетите във вътрешните проекти преподаватели са значителен процент – в тях заетостта е между 66.45% и 77.08%, в националните процентът се движи между 58.47 и 77.74, а в международните е между 21.59 и 25.04. Една четвърт от преподавателите са международно ангажирани, което е изключително важно.

N5.2.7 Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на 1 преподавател

Голяма част от проектите на ПУ „Паисий Хилендарски“ са мултидисциплинарни и се реализират с участието на учени, работещи в различни професионални направления (напр. съвместно работят преподаватели от Биологически и Химически факултет, Физико-технологичен факултет и Факултет по математика и информатика, Факултета по математика и информатика и Факултета по икономически и социални науки и др.). Поради тази причина е много трудно бюджетите на тези проекти да бъдат разделени по отделни факултети. Средно-привлечените средства на един преподавател нарастват устойчиво и общо привлечения ресурс за целия период е 30 966 134 млн. лв., от които международен е 5 779 222 млн. лв, средно на един преподавател е 8652.17 лв. В последните две години има рязко нарастване на привлечените средства и с това са преодолените последиците от пандемията.

N5.2.8 Брой участия в национални и международни научни форуми на 1 преподавател

Участията в национални и международни научни форуми на един преподавател, за периода 2019-2024 г. се движи между 2.1 и 2.5 на годишна база (средно 2,3).

N5.2.9 Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани във МОН)

Публикационната активност на академичния състав на ПУ през акредитирания период е висока. Общият брой научни публикации на преподавателите е **11213** (2019-

2024г.). От тях публикациите в индексирани издания (WoS, Scopus) са **3361**, което е 30% от всички публикации. Публикациите на един преподавател имат следната динамика по години (2019-2023г.): 3.09; 2.66; 3.26; 3.36, 3.51, а в WoS и Scopus средно на година на един преподавател – 0.992. Броят на научните публикации, индексирани в Scopus и/или WoS отбелязва ръст от 24.5% през отчетния период, като през 2024 г. достига до 676 бр. (средно 1.13 бр. на преподавател на ОТД), а за целия период средно на преподавател **1,02** (Таблица 4, Таблици 5.8а и 5.8б от приложенията).

Заслужава внимание фактът, че от 2021 г. насам, средният брой на индексирани в първичните бази данни публикации е устойчиво над единица. Увеличение на стойността на този показател има и при професионални направления, които нямат дълги традиции, свързани с публикуване в издания, индексирани в WoS/ Scopus, като за тях през отчетния период се забелязва изразена тенденция на наваксване и фокусиране на усилията на преподавателите в тази посока.

Научните публикации, индексирани в специализирани за ПН/СП бази данни също отбелязват съществен ръст (+6.8%) през отчетния период, от 1327 бр. (2019г.) до 1417 бр. (2024г.), общо 7852 за периода, средно на един преподавател **2.19**.

С най-висока публикационна активност в реферирани издания са преподавателите от ФМИ, БФ, ФТФ.

N5.2.10 Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на 1 преподавател (според отчетите към МОН)

За периода са подадени 9 патентни заявки и са издадени 8. Заявените полезни модели и/или нови сортове са 5, издадени 4. (Таблица 5.9 от приложенията). иновационни продукти на 1 преподавател, което е 0,009 средно за периода.

N5.2.11 Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател (според отчетите към МОН)

В периода са издадени следните учебници и учебни помагала 2019 – 42, 2020 – 12, 2021 – 18, 2022 – 34, 2023 – 14, ½ 2024 (est) - 8. Средно на един преподавател се падат **0.213** издадени учебници и учебни помагала.

N5.2.12 Брой цитирания на трудове на преподавателите от ПУ (2019-2024)

Общият брой цитирания за периода е **57 836**, което означава 16.16 средногодишно на член на Академичния състав (Таблица 4. от приложенията). От тях цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в Web of Science или Scopus са 41010, което е 70.91 % - един много висок процент, който означава средно 11.46 цитирания на преподавател. Последният показател е във възходящ тренд и на годишна база нараства от 7.38 до 15.3 на преподавател. Това означава ръст от 48% за акредитационния период.

N5.2.13 Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на 1 преподавател (според отчетите към МОН)

За периода 27 преподаватели са получили награди и отличия за академични, творчески и спортни изяви. Те са в направление 1.2. Педагогика и спрямо състава на преподавателите от направлението, където са специалистите свързани с изкуствата и творческите изяви са 5,17%. Авторските продукти са 41; кратките авторски продукти са 7; водещи творчески изяви са 9; поддържащи творчески изяви са 248.

Изводи от проверката по Стандарт 5.

ПУ „Паисий Хилендарски“ разполага с качествен и компетентен преподавателски състав, който като численост и профил е достатъчен за осъществяване на висококачествено обучение. Преподавателският състав към месец юли 2024 включва 668 преподаватели на основен трудов договор (ОТД), 88.6% (592) от които са на пълен работен ден, а 11.4% (76) на непълно работно време. Общо 577 от тях (86.4%) притежават ОНС „доктор“ и/или НС „доктор на науките.

Преподавателският състав е добре балансиран, с висока квалификация в образователната и научноизследователската дейност. Хабилитираните спрямо нехабилитираните преподаватели, без преподавателите от неакадемичния състав, са в съотношение 51:49. Динамиката на развитие на академичния състав за последната година и половина разкрива положителна тенденция на увеличение на хабилитираните преподаватели в ПУ - хабилитираните преподаватели се увеличават от 259 в началото на акредитационния период до 292 в края на периода. Възрастова структура е благоприятна, има добра приемственост и кадрова политика на развитие на университетско ниво.

ПУ насърчава установяването на свързаност и партньорство с други ВУ у нас и в чужбина, което се реализира чрез осъществяване на съвместни образователни програми. Университетът има сключени множество договори за сътрудничество с български и чуждестранни висши училища, научни организации и др., които са добра основа за доразвиване и надграждане на партньорствата и в тази посока. ПУ провежда обучение по 6 акредитирани съвместни мултидисциплинарни магистърски програми и 1 докторска програма с други висши училища.

В ПУ функционира система за стимулиране на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

Университетът осъществява активен обмен на преподаватели, студенти и докторанти с други висши училища и организации чрез участие в процеса на обучение, в международни образователни и изследователски проекти, в научни конференции и други форуми у нас и в чужбина.

В съответствие с нормативната база ПУ прилага политика за осигуряване и реализиране на конкурентоспособна научноизследователска, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика.

В ПУ се следва стриктна политика за насърчаване и подпомагане на научната дейност с цел укрепване на връзката между образованието и научните изследвания. Университетът има 4 издания, индексирани в Scopus и/или Web Of Science и множество други издания, индексирани в специфични за професионалните направления бази данни. С тези дейност и резултати университетът става видим в международното научно пространство.

Сключени са 331 международни договора за мобилност, като относителният дял на преподавателите, реализирали дейности по международни договори е средно между 19.8% и 21%, което е и индикация за оползотворяване на установените международни контакти.

ПУ има изградени и действащи 11 научноизследователски структури и повече от 10 студентски клуба, които са обособени в съответствие с неговата специфика.

Академичният състав на ПУ активно участва в реализирането на различни вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практико-приложна насоченост. Относителният дял на преподавателите, участници в проекти, е висок (повече от половината академичен състав) с тенденция към сериозно нарастване от 58.8% за 2019 г. до 66.2% за 2024 г. Налице е впечатляваща тенденция за увеличение на средния размер привлечен ресурс по проектна дейност на един преподавател за периода

на акредитация.

Научноизследователската дейност за оценявания период се характеризира с висока публикационна активност, равномерно участие в научни форуми, добра реализация на иновационни продукти (авторски продукти и творчески изяви) и достатъчен брой издадени учебници и установени цитирания. В някои професионални направления броят на публикациите в реферирани и индексирани издания е сравнително нисък.

Научноизследователската активност за оценявания период нараства с тенденция към непрекъснато многократно увеличаване. Висок атестат за тази активност е включването на ПУ към изследователските университети, с което се гарантира финансирането и институционалната подкрепа на научното развитие. за оценявания период.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението

ПУ „Паисий Хилендарски“ има изградена информационна и материално-техническа база за поддържане и осъществяване на качествена образователна и научноизследователска дейност в професионалните направления и специалности, по които се извършва обучение. За реализация на учебния процес са осигурени аудиторни зали и специализирани кабинети за лекционна, семинарна и практическа дейност със студентите и докторантите, както и компютърни зали с непрекъснат достъп до Интернет. Това разширява възможностите за използване на иновативни средства за образователни нужди.

Полученото финансиране (таблица 6.1 от приложенията) дава възможност за успешното функциониране и развитие на Университета. В ПУ „Паисий Хилендарски“ през последните повече от 15 години функционира строга система за финансов контрол и анализ на приходите и разходите, което е гарант за финансовата стабилност на институцията. В таблица 6.2 от приложенията са дадени стойностите за постъпления от национални и международни научноизследователски (художествено-творчески) проекти по години в зависимост от вида на проектите.

Финансовата стабилност на Университета е гарант и за осигуряване на достатъчно средства за дейността на студентската популация, както е посочено в следващата таблица.

Години	Разходи за стипендии	Студентски столове и общежития	Студентски съвет
2019	4 153 469	211 000	77 957
2020	4 232 732	203 669	40 313
2021	5 502 700	237 359	12 619
2022	6 101 180	438 860	68 720
2023	6 862 040	482 957	84 015

Q6.1.1 ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

Важен акцент в управлението на ПУ е успешното развитие на дигитализацията във всички сфери от дейността на Университета. ПУ усъвършенства своята Университетска информационна инфраструктура (УИИ) с цел цялостната дигитализация на образователния процес. Развиват се електронни и дистанционни форми на обучение (ЕДФО) за нуждите на студенти, докторанти, научно-преподавателски, административен и технически състав, които самите участват в този процес. Инициативите, свързани с дигитализацията на УИИ и развитието на ЕДФО, се осъществяват под управление на Ръководството на ПУ в сътрудничество между редица звена и органи на ПУ. Имат се предвид Университетския информационен център (УИЦ), Регионалният център за дистанционно обучение (РЦДО), отдел Учебен, отдел Научно-изследователска дейност, Комисии по учебна дейност, информационно осигуряване, управление на качеството на образователния продукт, вътрешен одит, акредитация и др.

Учебните занятия в ПУ „Паисий Хилендарски“ се водят в обновени и модернизирани учебни зали. В учебните програми на голям брой дисциплини се налагат съвременни дигитални технологии, свързани с достъп до онлайн бази данни, фондове и други масиви информация. Тези ресурси се използват в специално оборудваните кабинети

и компютърни зали. (Таблица 6.3 от приложенията).

За всички студенти и преподаватели от ПУ „Паисий Хилендарски“ е осигурен достъп до безплатни лицензирани софтуерни продукти, предоставени от МОН, съгласно с лицензионно споразумение с Майкрософт: Windows 8 Enterprise, 64 bit, English, Windows 8 Enterprise, 32 bit, English, Microsoft Windows 7 Professional – 32 bit, Microsoft Windows 7 Professional – 64 bit, Microsoft Windows XP Professional – 32 bit, Microsoft Windows XP Professional – 64 bit, Microsoft Office 2010 Professional Plus, Microsoft Office 2010 Language Pack Bulgarian, Microsoft Office 2007 Suites, Microsoft Office 2003 Suites, Microsoft Visual Studio 2010 Pro, а така също ОС Win 10, Win 11, офис-пакетите Office 2021, Microsoft 365. В обучението на студенти и докторанти, и за научно-изследователската работа се използват софтуерните продукти: SPSS-27.0, NVivo, Rstudio и др.

Наличието на безжичен интернет на територията на университета осигурява непрекъснат достъп за студентите до информационните ресурси.

През отчетния период в ПУ се очертава тенденция към модернизация и устойчиво увеличение на количествените и качествени параметри на материалната и информационна база на Университета. Това гарантира високо качество на обучението, особено по практико-приложните дисциплини, които очертават профила на съответните професионални направления.

№6.1.1 Брой работни места за аудиторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой).

За обучението на студентите са осигурени **205** аудитории, учебни зали и центрове с обща площ **8905 m²**. Общият брой работни места в аудиторните и семинарни зали е **7439**, което означава, че на **100 студенти се осигурява средно 45,09 бр. работни места**. Материалната база е достатъчна в количествено отношение, като непрекъснато количествените и качествените параметри бележат ръст. (Таблица 6.2 от приложенията)

№6.1.1: 45,09 бр. работни места за аудиторна работа на 100 студенти

№6.1.2 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване съобразно спецификата на ВУ.

За учебната 2023/24 г. на 100 студента се падат **270.08** кв. м. сграден фонд, **91.14** кв. м. аудитории и лабораторни площи, и **53.08** бр. работни места. Налице са достатъчен брой работни места със специализирано оборудване, необходимо за осъществяване на обучението в различните професионални направления.

№6.1.2: 53.08 бр. работни места на 100 студенти в лаборатории и кабинети.

№6.1.3 Брой места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой).

Компютърната база в ПУ има обща площ **1199 m²** и разполага с **666** работни места, което прави по **7.3** бр. места в компютърна зала на 100 студенти. В резултат на успешно реализирани научноизследователски проекти са осигурени допълнително сървъри, които са част от университетската компютърна мрежа. Осигурени са средно **11.8** бр. компютри на 100 студенти, което е достатъчен брой, отчитайки, че много от студентите имат възможност да ползват и собствени преносими компютри и други мобилни устройства.

№6.1.3: 11.8 бр. компютри на 100 студенти.

Q6.1.2 Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

ПУ осигурява достъп до външни за висшето училище ресурси, подходящи за обучението по следните начини:

- В зависимост от спецификата на обучението в отделните професионални направления, има сключени общо над **500** различни договора за сътрудничество с външни организации – фирми и предприятия, общински и областни администрации, специализирани звена на местната и централна власт и др. За нуждите на обучението в различните професионални направления от водещи компании се предоставят за учебни цели демо-версии на различни софтуерни продукти.

- Специалисти от водещи световни компании подпомагат и провеждат обучението по отделни дисциплини, пряко свързани с тяхната работа и развойната дейност на организациите им. По този начин студентите имат възможност за достъп до ресурси (образователни, софтуерни и човешки), които подпомагат обучението и повишават готовността им за работа по реални практически задачи. Примери за подобен тип обучение с участието на водещи международни компании могат да се посочат в областта на телекомуникациите, софтуерните технологии, икономиката и управлението.

- За студентите е осигурен достъп до външни образователни ресурси, като в обучението се използват разработките на водещи чуждестранни университети. Пример за активно използване на външни за ВУ ресурси е MIT OCW, където се прилагат добри практики и ефективно се използват ресурси.

Освен посочените примери съществуват и редица комуникационни канали за взаимодействие и възможност за използване от обучаемите на специфични външни ресурси под различна форма.

Q6.1.3 Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

ПУ провежда, като част от обучението експерименти, практики, експедиции и творчески командировки, необходими за повишаване качеството на обучение и подготовката на студентите. Основните, не единствени, но най-често прилагани начини, по които се осъществява това са:

- Съответните експерименти, практики, експедиции и творчески командировки са заложили в учебните планове за конкретните специалности.

- Примери за подобни дейности за провежданите практики от редица факултети – БФ, ФИФ, ПФ, ФМИ, филиалите в Смолян и Кърджали и др. Поради голямото разнообразие от форми и начини на провеждане на практиките, експедициите и командировките, подробна информация може да бъде намерена на специализираните страници на отделните факултети и филиали.

- Съответните експерименти, практики, експедиции и творчески командировки са предвидени като част от дейностите по изпълнение на научни проекти.

Активната научно-изследователска и проектна дейност е добра предпоставка за включването на студенти и докторанти в предвидените дейности, включително такива свързани с решаване на конкретни практически задачи. ПУ „Паисий Хилендарски“ има дългосрочна политика по стимулиране участието на студентите и докторантите в изследователската дейност. Специфични примери с акцент върху практиката има във всеки един от изпълняваните проекти (допълнителна информация може да бъде намерена на уеб страницата на Поделение „Научна и проектна дейност“).

- Съответните експерименти, практики, експедиции и творчески командировки са предвидени в резултат на отделни договори за сътрудничество с други изследователски организации или предприятия.

Провеждането на експерименти и целенасочени практически семинари и специализирани обучения е установена традиция, която допълва и разширява обучението на студентите и докторантите. Ежегодно всеки факултет и филиалите на Пловдивския

университет провеждат поне по едно (а най-често повече) специализирани летни училища (вкл. с международно участие, и съвместно с други ВУ).

Сътрудничеството с водещи компании по решаване на практически задачи дава възможност на студентите да участват в конкретни експерименти (напр. за изпробване на съвременна апаратура за следене на качеството на въздуха и водата).

Студентите имат възможност да участват в обмен с други европейски университети по програмата Еразъм+, както и да участват в програмата „Студентски практики“ на МОН, което спомага за повишаване на техните знания и практически умения.

№6.1.4 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в специализирани работни бази, съобразно спецификата на ВУ.

Местата в специализираните зали, лаборатории и оборудвани с апаратура за конкретна изследователска/практическа цел (вкл. за провеждане на компютърни симулации или полигони за тестване на решения за киберсигурност) на 100 студенти са 8.77.

Q6.1.4 Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и уеб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

ПУ провежда последователна и успешна политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ в рамките на университетската дейност по информационно-технологично осигуряване на образователния процес. Условието за ефективно използване на дигитални ресурси, технологии, методи и компетентности за нуждите на традиционното обучение лице в лице и (разбира се) за дистанционното обучение се регламентират от Правилника за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ „Паисий Хилендарски“.

Съгласно правилника, чрез УИИ на ПУ се предоставят публични и непублични електронни услуги, дейности и ресурси за различните участници в образователния процес, посредством мащабируемата, сигурна и достъпна (вкл. за обучавани със специални образователни потребности) уеб-базирана платформа - Електронен хъб на ПУ (е-Хъб на ПУ). Те се използват за съпровождането на „жизнения цикъл“ на студента, за информационното и технологично осигуряване на учебния процес, на учебната работа на преподавателите, за оценяване на качеството на обучението, съпровождане на научно-изследователската работа и социално-битовото обслужване.

На основата на своята УИИ ПУ развива институционалната си среда за дистанционно обучение (СДО на ПУ), която е предназначена за осигуряване на всички ЕДФО в ПУ. В рамките на СДО на ПУ, на основата на е-Хъба на ПУ за подпомагане учебната и изследователската дейност в различните професионални направления са интегрирани:

- разпределената софтуерна платформа е-Обучение за автоматизирано разработване на електронните учебни курсове, дейности и ресурси и управление на учебния процес;
- ефективна софтуерна система за многокомпонентни дистанционни оценявания и финални изпитвания е-Изпит, с онлайн средства за сигурна идентификация, контрол, достоверност на резултатите и съхраняване на изпитните данни на обучаемите, с компоненти от тип „електронен квестор“ и „антиплагиат“;
- разпределено хранилище на данни със споделени информационни ресурси за обучението от разнообразен характер, вкл. електронни учебни курсове, учебно съдържание, тестови единици и тестове, документация, добри практики и резултати от

проведеното обучение, както и за професионалните направления и предлаганите за обучение специалности, за академичния състав на университета, за действащите, прекъснали и завършили студенти и докторанти, и др.

Степента на дигитализация на средата за обучение в ПУ отговаря на четвърто равнище на информационно и технологично осигуряване, според Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища и Критериите за провеждане на дистанционни форми на обучение.

N 6.1.5 Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели.

Един от индикаторите, измерващ ефективността и резултатите от научните изследвания, е публикационната активност в реферирани научни издания и бази данни. Академичният състав, студентите и докторантите на ПУ имат свободен достъп до следните специализирани бази данни, сред които са: Science Direct; Scopus; Web of Science, ISI Web of Knowledge, ProQuest Central и др. Тези електронни ресурси позволяват на преподавателите и студентите да имат бърз достъп до изданията в тези информационни бази, да правят анализ на цитируемостта в индивидуален и организационен план, да извършват сравнения на качеството на различни научни списания и др. Актуалните новини във връзка с обогатяването на достъпа до бази данни непрекъснато се опресняват на специализирания сайт на университета.

Броят платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни в ПУ е достатъчен и дава възможност за повишаване информираността на обучавани и преподаватели за съвременните научни достижения.

N6.1.5: >= 34

N6.1.6 Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

ПУ разполага с 85% покритие на материално-техническата база (пресметнато на база РЗП) с 300 Mbit безжична мрежа с централна аутентикация. Предоставена е мрежа Uni Free за гости на институцията, трафикът на която е подходящо обработен и подсигурен.

N6.1.6: >= 85%.

N6.1.7 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

В ПУ „Паисий Хилендарски“ е изградена специална организация и е осигурена модерна техническа база с цел предоставяне на надеждни и адекватни образователни услуги чрез електронни форми. Чрез университетската платформа за електронно обучение Moodle са разработени цялостни интернет-базирани курсове. Електронно базираното обучение обхваща все голям процент от преподаваните в Университета дисциплини. Новите учебни методи повишават стандарта на преподаване и усвояване на знания, персонализират образователния процес и създават предпоставки за обогатяване на учебния опит и качеството на учене.

Относителният дял на специалностите в ПУ „Паисий Хилендарски“, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми, е малко над **90%**. Сериозен стимул за повишаване на този показател се оказва кризата от КОВИД-19, в резултат на което огромната част от изучаваните дисциплини са окомплектовани с ресурси в електронна форма.

N6.1.7: >= 90%.

N6.1.8 Относителен дял на специалностите във ВУ, акредитирани в ДФО.

Пловдивският университет предлага обучение в 127 акредитирани специалности в 27 ПН. Настоящите акредитирани в ДФО специалности в ПУ са:

- „Информационна физика и комуникации“ в ПН 4.1. Физически науки за ОКС магистър;
- „Телекомуникационно инженерство“ (на английски език) в ПН 5.3. Комуникационна и компютърна техника за ОКС бакалавър;
- „Телекомуникационни и информационни системи“ (на английски език) ПН 5.3. Комуникационна и компютърна техника за ОКС магистър.

N6.1.8: $3/127=0.024$ (2.4%)

ОЦЕНКА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ В ПУ

Докладът по тази оценка тук е разработен съгласно критериите за последващо оценяване на институционална среда за провеждане на дистанционно обучение (СДО).

С последната институционална акредитация на ПУ „Паисий Хилендарски“ АС на НАОА от 11.07.2019 г. (Протокол №14) дава положителна оценка на средата за дистанционна форма на обучение в ПУ за срок от шест години.

ПУ „Паисий Хилендарски“ провежда последователна политика за развитие и повишаване на качеството на електронни и дистанционни форми на обучение (ЕДФО). Успешното развитие на дигитализацията на образователната и научна дейности на ПУ, а от там и на ЕДФО, е съществена част от институционалната стратегия на ПУ.

В Университета е изградена управленска и организационна структура, подходяща за провеждане на ДФО. На територията на университета функционира Регионален център за дистанционно обучение (РЦДО). Организацията и провеждането на ДФО се урежда в Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ „Паисий Хилендарски“, разработен в съответствие с други нормативни актове за дейността на Университета и Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

СДО Критерий 1.2. Във ВУ функционира вътрешна система за качеството на ДО

QL1.2. Предмет на регулярен мониторинг на вътрешната система за оценка на качеството и на сравнителни анализи с добри национални и чуждестранни практики са основни обекти и дейности на ДО

Качеството на образованието и научните изследвания в ПУ се осигурява чрез действаща „Система за управление на качеството в ПУ „Паисий Хилендарски“. По време на учебната година съгласно приетите „Правила за провеждане на вътрешен одит в ПУ „Паисий Хилендарски“ се извършват планирани одити. Формите за оценяване и огласяване на резултатите от вътрешните одити за специалност, учебна дисциплина и преподавател, както и от външните одити на системата за управление на качеството са подробно разписани. Резултатите от вътрешни одити се огласяват в подходяща форма за различните заинтересувани лица. В съответствие със Системата за управление на качеството в ПУ „Паисий Хилендарски“ и действащите Правила за провеждане на анкетни проучвания в ПУ „Паисий Хилендарски“, факултетните комисии по качество организират и провеждат анкетни проучвания за събиране на мнения и предложения на студенти докторанти, дипломирани студенти и докторанти, преподаватели и работодатели. Учебната документация се анализира периодично с цел хармонизиране с потребителското търсене, с новите постижения на науката и социалната практика.

Това е предвидено и по отношение на учебната документация за ДФО. Основната

част от правилата са разписани в „Университетска система за управление на качеството на дистанционното обучение“. Обекти на оценяване са учебната документация, средата за осъществяване на ДФО и степента на нейното кадрово, информационно и технологично осигуряване, електронните курсове (е-курсове), електронните учебни ресурси (е-ресурси), дистанционното провеждане на изпити, електронните учебни и административни дейности, авторите на електронни учебни ресурси и дейности, преподавателския състав, дистанционната подкрепа, учебната среда, средствата за автоматизация на преподавателския труд, използвани за осъществяване на конкретния процес на обучение.

Съгласно действащата институционална нормативна уредба за ДФО се предвижда качеството на ДО да бъде предмет на мониторинг през целия жизнен цикъл на всяка СДФО – от етапа на подготовка на документацията за нуждите на нейното акредитиране, през организацията на СДФО и нейното провеждане.

В акредитационния период, осигурените чрез институционалната СДО електронни курсове, цифрови образователни ресурси за самообучение и самооценяване, възможностите за онлайн комуникация и съвместна работа са прилагани в образователния процес на редовно и задочно обучение за различни професионални направления. Проведени са анкетни проучвания за удовлетвореността на студентите от качеството на използваните дигитални технологии и ресурси в обучението.

РЦДО към ПУ в своята дейност в ЕДФО следва добри национални и европейски практики от своето създаване до момента. Университетът е член и основател на Националния център за дистанционно обучение.

Може да се направи изводът, че в ПУ е създадена ефективна организация за провеждане на дейности по осъществяване на регулярен мониторинг, базиран на вътрешната система за оценка на качеството на обучението, както и анализи на добри практики от други университети.

СДО Критерий 2.1. ДО се провежда на база институционални стандарти, процедури, методики и организация за създаване на учебна документация и унифицирани електронни курсове и ресурси

QL2.1. ВУ с участие на заинтересовани лица създава и прилага институционални стандарти, процедури, методики и организация за разработване, приемане, публикуване и мониторинг на учебна документация, унифицирани електронни курсове и ресурси за ДО

Учебната документация за СДФО се изготвя, одобрява и актуализира по общите условия и ред, указани в ПУДПУ и в СУК в ПУ „Паисий Хилендарски“. В ПУ има действаща система за прилагане на институционални стандарти, процедури, методики и организация за разработване, приемане, публикуване и мониторинг на учебната документация, която въвежда единни стандарти и правила, подпомагащи дейността на факултетите и катедрите. Университетските стандарти за разработване на учебните планове и програми са съобразени с нормативните изисквания, вкл. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити.

Образователните цели на всяка програма се представят ясно в квалификационната характеристика, която е част от учебния план. Квалификационната характеристика съдържа знанията и уменията, които завършващите програмата трябва да придобият, както и перспективите за приложението им в практиката при професионалната реализация.

СДО Критерий 3.1. Използват се форми и методики, подходящи за дистанционно преподаване, учене и оценяване, ориентирани към обучаваните

QL3.1. В ДО се използват форми и методики, подходящи за провеждане на обучение (включващо синхронни онлайн занятия, персонална помощ, предварителна

подготовка и др.), както и за подпомагане на обучавани със специални образователни потребности и/или в неравностойно положение

Разработването и провеждането на курсове за онлайн преподаване и учене и подпомагането на студентите в ДФО са регламентирани в „Правилник за организация, провеждане и осигуряване на ЕДФО в ПУ“. Електронните учебни дейности позволяват провеждане на различните видове аудиторна и извънаудиторна заетост на обучаемите, предвидени в учебната документация за СДФО в съответствие с графици за провеждане на електронните учебни курсове. В зависимост от спецификата на специалността, изготвената учебна документация за СДФО и потребностите на обучаваните, обучението включва присъствени периоди, които се провеждат в обучаващото звено.

Дистанционното провеждане на обучението и обезпечаването на подкрепа за обучаемите се осъществява с използване на средства, според потребностите на обучаваните за персонализация на обучението и комуникация в синхронен и асинхронен режим. Използват се подходящи дигитални компоненти на СДО и е-Хъба на университета.

ПУ провежда институционална политика за включване на лица със специални образователни потребности във всички форми на обучение. На територията на университета е създадена и се развива достъпна архитектурна среда за обучение на студенти със специални образователни потребности (СОП) и различни видове увреждания. В ПУ се използват форми и методики, подходящи за провеждане на обучение, включващо синхронни онлайн занятия, персонална помощ, предварителна подготовка и др., както и за подпомагане на обучавани със специални образователни потребности и/или в неравностойно положение.

QL3.2. В ПН на ВУ се използва(т) система(и) за многокомпонентни дистанционни оценявания и финални изпитвания, базирана(и) на вътрешни правила за управление и контрол на процедури от тип „електронен квестор“, за идентификация, предотвратяване на опити за плагиатство, архивиране на изпитни данни и резултати, и др.

Цялостният процес по оценяване и изпитване на студенти и докторанти в ДФО се реализира чрез специализирана платформа *е-Изпит*, част от е-Хъба на ПУ, която осигурява равнопоставеност с другите форми на обучение. В нея са интегрирани модули от тип „електронен квестор“ за автоматизирана идентификация чрез лицево разпознаване, аудио-видео мониторинг и контрол на изпитната среда, както и специализиран *антиплагиатен софтуер (StrikePlagiarism)*.

За всички процедури съществуват вътрешни нормативни документи, включително „Правила за технологично и техническо осигуряване при провеждане на електронно базирано оценяване и изпитване“. Те гарантират сигурност, прозрачност и достоверност на резултатите. Съществен елемент е и *електронният архив*, в който се съхраняват изпитни материали и резултати, с контрол на достъпа и спазване на GDPR и вътрешните политики за защита на личните данни.

Софтуерната среда осигурява *унифицирано управление* на оценяванията във всички форми на обучение и възможност за дистанционно провеждане на семестриални и държавни изпити, включително защити на дипломни работи. Така ПУ гарантира академична цялост, надеждност и иновативност при електронното оценяване за всички акредитирани специалности и форми на обучение, вкл. и СДФО.

СДО Критерий 5.1.Профил на преподавателския, административния и техническия състав в областта на ДО

QL5.1. В подготовката и провеждането на ДО участват компетентен в областта на ДО научно-преподавателски състав (квалифициран в съответните ПН) и автори на електронни учебни ресурси и дейности

Целият научно-преподавателски състав на ПУ – хабилитирани преподаватели, доктори и асистенти притежава необходимите компетенции за ефективно участие в ДО. Още по време на извънредното преминаване към електронна форма на обучение през 2020–2021 г., преподавателите са дигитализирали учебните си ресурси и осигурили отдалечен достъп до тях. Съгласно вътрешните правила, преподавателите разработват съдържанието и електронните учебни курсове, използвайки дигиталните компоненти на СДО и ресурсите на *е-Хъба* на ПУ. Осигуряват и необходимата дистанционна подкрепа – напътствия, задания, обратна връзка. Компетентността на екипите се допълва от научната продукция в областта на ЕДФО: над 26 защитени докторски дисертации, хабилитации на седем преподаватели и участие в над 100 конференции.

QL5.2. Действа система за повишаване на знанията, уменията и компетенциите на преподаватели в различни ПН за използване на технологии, методи и средства на ДО, за разработване и ползване на електронни учебни ресурси и формати, за разпространяване на добри практики, и др.

Развитието на академичния състав в университета се осъществява чрез ясно дефинирана политика и вътрешно-нормативна уредба, регламентирани в „Правилник за развитие и атестиране на академичния състав“. На тази основа се планират дългосрочни и ежегодни дейности за повишаване на квалификацията на преподавателите, включително чрез специализирани обучения, школи, семинари и научни форуми.

Съществен елемент от системата е дейността на РЦДО, който осигурява методическа подкрепа, провежда обучения и индивидуални консултации и предоставя самообучителни онлайн курсове. В рамките на акредитационния период са организирани 29 обучения с над 760 участници, а над 300 преподаватели са преминали през 11 електронни самообучителни курса, свързани с електронно обучение, разработване на ресурси и оценяване.

ПУ насърчава споделянето на добри практики чрез участие в национални и международни проекти (над 50 проекта, свързани с ЕДФО), конференции, семинари и форуми. ПУ е съорганизатор на национални конференции, посветени на дигиталната трансформация на образованието, и поддържа активни връзки с водещи университети в България и Европа.

QL5.3. Действа система за стимулиране и за отчитане на натовареността (вкл. с електронни средства и интелигентен анализ на процеса на обучение) на академичния, административния и техническия състав, участващ в учебнометодическото осигуряване и провеждане на ДО в различни ПН (вкл. в разработване и актуализиране на електронни учебни ресурси и дейности), базирана на вътрешни правила с ясно дефинирани и измерими критерии

В ПУ действа цялостна система за стимулиране и отчитане на натовареността на академичния, административния и техническия състав, участващ в ДО, базирана на вътрешни правила и измерими критерии. Тя определя натовареността чрез приети от Академичния съвет „Правила за организация на учебния процес“, в които се формулират ясни нормативи за аудиторна и извънаудиторна заетост.

При ДО се отчитат както присъствените, така и виртуалните дейности – преподаване в електронна среда, синхронни сесии, консултации, предоставяне на обратна връзка, както и проектиране и актуализиране на електронни учебни курсове и ресурси. Всички тези дейности се включват във формалното отчитане на преподавателската заетост. При натоварване над норматива се предвижда допълнително заплащане, а при неизпълнение – санкции. Платформата *е-Обучение* и *е-Хъбът* на ПУ поддържат дигитален архив с консистентни и недублирани данни, въз основа на които се генерират отчети за активността на ангажираните лица. Използването на анализ на процеса на обучение

осигурява обективност при отчитането на усилията и дейностите, свързани с електронното обучение.

QL5.4. В подготовката и организацията на ДО участват компетентни служители от администрацията и технически екип, както и специалисти с познания по методика, умения по развитие на платформи и системи за ДО, и по създаване на учебни електронни ресурси (вкл. с интерактивен и мултимедиен характер)

Ролята на административния и техническия екип в реализирането на висококачествено ДО е стратегическа и съизмерима с тази на преподавателите. Те осигуряват плавността на учебния процес, подпомагат преподавателите при използването на нови технологии, администрират учебни дейности и съблюдают спазването на регламентите за защита на личните данни. В организацията на СДФО участват представители на звена като Учебен отдел, УИЦ, отдели за научна дейност, вътрешен одит и др. Ключови функции изпълняват и специалисти по проектиране на е-съдържание, методисти и софтуерни експерти. Участниците в тези екипи имат компетенции в създаване на интерактивни, мултимедийни учебни ресурси. Функционалните роли и отговорности на всеки член от екипа са ясно дефинирани и описани в Информационния пакет на всяка специалност, достъпен в платформата *е-Обучение*.

Следва изводът, че в подготовката и организацията на ДО в ПУ е осигурено участието на компетентни служители от администрацията и технически екип, както и специалисти с познания по методика, умения по развитие на платформи и системи за ДО, и по създаване на учебни електронни ресурси (вкл. с интерактивен и мултимедиен характер, с добавена реалност, базирани на изкуствен интелект и др.).

СДО Критерий 6.1. Информационна осигуреност на ДО

QL6.3. Конкретни ПН използват платформи за дистанционно обучение с възможности за синхронно и асинхронно обучение и отдалечен оторизиран постоянен достъп на обучавани, преподаватели и администратори до хранилища на споделени информационни ресурси, с интеграция на: средства за създаване на интерактивно и мултимедийно учебно съдържание и неговото конвертиране в различни електронни формати; за електронно оценяване и изпитване; за архивиране и възстановяване (при необходимост) на информационни ресурси; за достъп до специализирани бази данни; за автоматизация на преподавателския труд, и др.; системи от тип „виртуална учебна зала“, „антиплагиат“, „виртуална среща“, „електронен квестор“ и др.

Платформата *е-Обучение* осигурява синхронно и асинхронно обучение чрез виртуални класни стаи (Zoom, Teams, Meet), достъп до учебни ресурси, форуми, задания и мултимедийно съдържание. Поддържа създаване на интерактивни електронни курсове в различни формати, съвместими със SCORM и адаптивни за обучаеми със СОП. Интегрирани са инструменти за електронно оценяване и изпитване – системата *е-Изпит*, включително „електронен квестор“ и антиплагиатен софтуер (StrikePlagiarism). Платформата разполага със система за архивиране и възстановяване, автоматизация на преподавателския труд и интелигентен анализ на учебния процес. Обучаемите, преподавателите и администраторите имат оторизиран постоянен достъп до хранилище с информационни ресурси, учебна документация, тестове и справки. В рамките на *е-Хъб* на ПУ са разработени автоматизирани средства за въвеждане на съответните специфични данни, генериране на справки, анализи върху тях и техен експорт към регистрите по чл. 10, ал. (2), т. 3, букви „а“, „б“ и „в“ от ЗВО. Осигурени са средства за евентуален експорт на изискуеми данни от хранилището към електронната платформа на НАОА по чл. 75, ал. 6 от ЗВО (след пускането ѝ в действие). Всичко това гарантира високо качество, прозрачност и устойчивост на дистанционното обучение.

NL6.1. Оценка на равнището на институционалната СДО

В ПУ „Паисий Хилендарски“ са създадени условия за провеждане на ЕДФО на четвърто равнище на информационно и технологично осигуряване според изискванията на Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища и Критериите за провеждане на дистанционни форми на обучение (първи етап). Всички необходими за това доказателства (за случая на последваща самооценка) са изложени подробно по-горе в към качествените индикатори (QL) по критерии 1.2, 2.1, 3.1, 5.1 и 6.1.

В рамките на институционалната СДО са изградени стабилна нормативна база, ефективна организационна структура и технологична инфраструктура, обхващаща всички професионални направления и форми на обучение.

Учебният процес се реализира чрез *е-Хъба* на ПУ, включващ платформите *е-Обучение* и *е-Изпит*, които осигуряват синхронно и асинхронно обучение, управление на е-курсове, електронно оценяване, архивиране, анализ и контрол.

Институцията прилага вътрешна система за управление на качеството, включваща мониторинг, анкетни проучвания, вътрешни одити и анализ на добри практики. Налице са унифицирани стандарти и шаблони за разработка на учебна документация и е-ресурси, регламентирани в правилници и контролирани чрез специализиран инструмент – „Контролен списък за проверка“.

Екипите, осигуряващи СДО, включват квалифицирани преподаватели, административни и технически специалисти с опит в методиката, платформите и мултимедийното съдържание. Системата за отчитане и стимулиране на натовареността е автоматизирана и базирана на интелигентен анализ. Преподавателите получават аналитични справки за активността на студентите и ефективността на обучението.

Въз основа на доказателствата по индикаторите QL1.2, QL2.1, QL3.1, QL5.1–5.4, QL6.3 може да се твърди, че ПУ „Паисий Хилендарски“ изпълнява напълно изискванията за първо и второ равнище на институционална СДО. За всички СДФО в акредитираните ПН се осигурява от една и съща система за управление на електронно базирани оценявания и на финални изпитвания *е-Изпит*. Използва се и от една и съща софтуерна платформа за ДО *е-Обучение* (с което изпълнява изискванията за трето и четвърто равнище) с достъп до споделени информационни ресурси и осигурени средства за евентуален техен експорт към електронната платформа на НАОА (след пускането на тази платформа в действие).

Заклучение за СДО: *Институционалната среда за провеждане на ДО на ПУ позволява дистанционно провеждане на изпити и дипломни защиты във всички акредитирани ПН (изпълнявайки индикатор QL3.2) и покрива напълно изискванията за четвърто равнище съгласно Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища (съгласно оценката по индикатор NL6.1).*

Q6.1.5 ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научно-изследователската и административната дейност.

Институцията е осигурила лицензиран специализиран софтуер, използван в обучението, научноизследователските и административните дейности.

Към настоящия момент ПУ разполага с над 60 лицензирани софтуерни продукти, необходими за постигане на ефективен обучителен процес и научноизследователска дейност, както и за оптимизиране на административните дейности. Те включват: пълен комплект Microsoft Windows 10 Enterprise и Microsoft Windows 11 Enterprise; Microsoft Office 2016 Professional Plus; Microsoft Windows 8.1 Enterprise; Софтуер за интерактивна

дъска Headway – за 4 нива; English dawnload b1; Софтуер за интерактивна дъска Triumph Board; IBM SPSS Software; Adobe Illustrator, Adobe InDesidn, Adobe Photoshop, Adobe After Effects; CorelDRAW; Music Notation Software – Sibelius; Eset NOD 32; Автоматизирана библиотека (АБ); OpenBook – софтуер за сканиране и четене; Биофийдбек апарати Mind Reflection-GSR, Биофийдбек софтуери Verim PRONET, Mental Games, Биофийдбек апарати и софтуери emWave PRO PLUS; David Session Editor.

Q6.1.6 На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база.

Обучаваните имат достъп до модерна спортно-тренировъчна зала, изградена през 2012 г., на собствен терен от **25565** кв. м. непосредствено до Нова сграда на ПУ „П. Хилендарски“. Постройката е на два етажа със застроена площ от **2 990,68** кв. м. и обща разгърната площ 4174 кв. м. Позволява практикуване на различни видове спорт.

Понастоящем се извършва мащабен ремонт на спортната база „Академик“. През 2021 г. са отделени **700 000** лв. за тази зала, а още до **300 000** лв. са предвидени за облагородяване на различни външни пространства от материално-техническата база на университета.

Освен конкретните посочени ремонтни дейности, Пловдивският университет осигурява средства за поддръжка и развитие на спортната си база и използваните за обучение (вкл. и по спорт) и спортни дейности учебно-творчески бази в гр. Ахтопол, Пампорово, гр. Царево, с. Загражден.

Q6.1.7 ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

Достъпът до актуална информация за наличните места в общежитията, които се използват за нуждите на ПУ „Паисий Хилендарски“, се осъществява чрез университетския сайт: <https://uni-plovdiv.bg/pages/index/2130/>. Чрез нея заинтересованите групи се информират за легловата база, често задавани въпроси и документи, които е необходимо да бъдат попълнени за участие в класиране за настаняване в общежитията.

Важно е да се отбележи, че за по-добра информираност на заинтересованите лица е създадена група <https://www.facebook.com/groups/396461073894815/> в социалните мрежи, с помощта на която процесът на подаване на необходимите документи за участие в класиране за общежития е допълнително улеснен. Особено активни в това отношение са представителите на „Студентски съвет“ в ПУ, които консултират и оказват необходимата логистична помощ на колегите си.

Q6.1.8 На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

Осигурената достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица в ПУ „Паисий Хилендарски“ включва: паркиране, подстъпи, санитарни помещения и асансьори, както и електронните услуги на електронния портал e-portal. На всички трудноподвижни лица без значение от техния статус – студент, преподавател, служител, гост - се осигурява достъп до паркинга, през бариерата за преподаватели и служители. Обособени са общо **21** паркоместа за инвалиди на трите паркинга и подходи за влизане в сградите. Осигурени са **5** бр. санитарни помещения за инвалиди. За такива лица са предвидени 40 места в собствената легловата база на Университета.

Посочените данни дават основание да се твърди, че ПУ последователно прилага политика по отношение на студентите със СОП, съответна на Закона за висше образование чл. 70 (2) и чл. 20 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

Q6.1.9 ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП.

ПУ обръща внимание на приобщаването на студенти със специални образователни потребности. Университетът е пълноправен и активен участник в различни проекти, като например DiversASIA. С усилията на ПФ и преподавателите от специалността „Специална

педагогика“ Университетът има възможност да използва и прилага иновативни методи за работа със студенти със специални образователни потребности. Въведени са гъвкави иновативни подходи за преподаване, базирани на ИКТ, които позволяват подобряване на качеството на обучение на лицата със СОП.

В съответствие с подписаната Еразъм хартата за висше образование 2021-2027 г., предоставена на ПУ от Европейската Комисия, Университетът поема ангажимента да осигурява равни академични условия и качество на обслужване за пристигащите участници в различните мобилности. Осигурени са подходящи условия за менторство и включване на участниците в мобилността във всекидневния живот на висшето училище. Действащата политика на ПУ спрямо студентите със СОП включва създаване на равни възможности и достъпна среда за получаване на образование, както и успешна интеграция в социалната и професионална среда.

N6.1.9 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите.

Университетските информационни центрове се използват активно както от студентите, така и от преподавателите в допълващ електронен тип обучение, което разширява възможностите за използване на иновативни средства за образователни нужди. Преподавателите в различните професионални направления и специалности в Университета подготвят учебници, монографии с функцията на учебници, учебни пособия във вид на антологии, както и материали за обучение. Активно се работи за това, в голямата си част дисциплините да са осигурени с учебни помагала на електронни носители, които отговарят на най-съвременното състояние на изследванията в областта.

N6.1.9: >= 95%.

N6.1.10 Брой места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой).

Университетската библиотека, както и нейните факултетни подразделения и филиални библиотеки се използват активно, както от студентите, така и от преподавателите. Това разширява възможностите за използване на иновативни средства за образователни нужди. През акредитационния период библиотечният фонд на студент в ПУ намалява от 52.75 до 22.5, но показателят за ползваемост бележи ръст от 0 през 2019 г. до 5 през 2023 г. Това се обяснява с непрекъснатия достъп на студентите, докторантите и преподавателите до информационните ресурси на библиотеките и до мрежовите услуги на университета. Наличието на безжичен интернет на територията на Университета осигурява техният достъп и на територията на университета.

Важно е да се отбележи, че собственият библиотечен фонд системно се обновява чрез регулярно закупуване на специализирана литература, както и чрез достъп до дигитални ресурси. През акредитационния период библиотеката на ПУ „Паисий Хилендарски“ е разширена до 251 читателски места, като 52 от тях са оборудвани с компютри, което представлява 1.4 броя работни места на 100 студенти.

N6.1.10: 1.4 бр. места на 100 студенти.

N6.1.11 Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител спрямо предишния акредитационен период.

Обогатяването на библиотечния фонд се извършва чрез различни източници. Всеки от преподавателите периодично заявява за закупуване необходимите заглавия и брой екземпляри от книгите и учебните помагала. Периодично се провеждат базари на чуждоезична литература, които дават възможност за разширяване на избора.

Друга част от книгите и справочните издания се закупуват по проекти на преподавателите или се получават като дарения от индивидуални или институционални дарители. Чрез междубиблиотечното и международно междубиблиотечно заемане

читателите на практика имат достъп до цялата публикувана научна информация. Всички библиотечни дейности са автоматизирани. Интернет каталогът на библиотеката е достъпен за студенти и преподаватели.

Има ясно изразена тенденция за ускорено попълване на библиотечния фонд през 2022 и 2023 г. – съответно с ръст от 31.9% и 25% на годишна база.

N6.1.11: годишен ръст от 31.9% и 25% за последните две години.

N6.1.12 Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период.

ПУ „Паисий Хилендарски“ полага усилия системно да обновява собствения си библиотечен фонд в дигитален формат. За акредитационния период този фонд е нараснал със 780 дигитални източници.

N6.1.12 >= 780 дигитални източника (40% ръст).

Q6.1.10 ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

ПУ публикува актуална информация относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности, като използва изградената система за достъп до електронни ресурси и следните информационни канали: Електронния портал (Е-портал на ПУ) и достъпните за студент онлайн ресурси; официалния сайт на ПУ; официалните страници на Университета в социалните мрежи; специализираните сайтове на отделните факултети и филиали на ПУ; специализираните страници на структурните звена в социалните мрежи; вестника на ПУ (печатно и онлайн издание); специализирани издания на Студентски съвет и студентските клубове (вкл. онлайн портали и пространства в социалните мрежи); организираната алумни мрежа в LinkedIn, която наброява 18 747 възпитаници на Университета; информационни табла и физически пространства с актуална информация за събития и предстоящи дейности. Освен изброените информационни канали ПУ има добре планирана и редовно обновявана медийна политика, подпомагана от Университетския аудио-визуален център.

Може да се твърди, че в ПУ са създадени много добри условия за информиране и ориентиране на студентите за предоставените им възможности, като информацията за това се актуализира непрекъснато.

Q6.1.11 ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

Пловдивският университет осигурява достъп на обучаемите до голям брой електронни административни услуги, дейности и ресурси за съпровождане на целия цикъл на учебния процес, предоставяне на отдалечен достъп до информация, плащания, издаване на документи, уреждане на студентско положение, изпълнение на студентски задължения и др.

N6.1.13 Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн

Относителният дял е над 75%, което допринася и за подобряването на административното обслужване в Университета.

N6.1.13 >= 75%

Q6.1.12 ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите

В ПУ има последователна и целенасочена политика по предоставяне на

възможности за повишаване на компетентността на персонала за административното обслужване на студентите. Основните направления на тази политика са:

1) Редовно организиране на вътрешни обучения, свързани с развитието на електронните услуги и предоставяните от Е-портал на ПУ възможности.

2) Периодично организиране на обучения с външни лектори (средногодишно по 3 бр.) по теми, които представляват непосредствен интерес за административното обслужване на студентите.

3) Организиране на изнесени обучителни семинари, насочени към дейността на отделни административни звена и отделни.

От средата на 2023 г. в политиката по повишаване на компетентността на персонала за административно обслужване е въведен и допълнителен елемент:

4) Прилагане на онлайн обучения по специфични теми с периодичност на всеки 6 месеца, при което обучаваните имат възможност да проведат сесиите в избрано от тях време в рамките на предварително зададен срок (обичайно 1 месец).

Тази форма позволява да се обърне внимание на теми, които предполагат наличието на електронни устройства. Освен това гъвкавостта при провеждането на този тип събития не нарушава другите работни процеси и позволява да се постигне по-високо покритие на отделните обучения. Целта е до средата на 2025 г. над 95% от лицата от административния и обслужващ персонал да преминават през регулярни обучения за повишаване на компетентността им.

N6.1.14 Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им

Относителният дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми, семинари и специализирани обучения за повишаване на компетентността, за разглеждания период е над 75%.

N6.1.14 $\geq 75\%$.

N6.1.15 Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база.

В бюджета на ПУ се предвиждат средства за подобряване на материалната и информационна база, като тенденцията от последните години е предвидената сума да е около и над 3% от общите разходи. Към тях следва да се прибавят и част от средствата получени по изпълнение на проекти, от платена форма на обучение и др., които се използват допълнително за подобряване на материалната и информационна база (вкл. обновяване и ремонт на спортни зали и учебно-творчески бази).

N6.1.15 между 10.2% и 12% в различните години

Изводи по изпълнението на Стандарт 6:

ПУ има изградена и функционираща система за финансов контрол, която гарантира финансова стабилност. Планирането, разпределянето и осигуряването на материално-техническите и информационните ресурси за обучението на студентите се извършва чрез прилагане на подходящи организационно-управленски механизми и методи със засилена тенденция към модернизация и развитие на дигитализацията във всички университетски сфери на дейност – образователна, научноизследователска и административна. Осигурен е достатъчен брой работни места за аудиторна работа и места в информационните центрове, както и учебни съоръжения и ИТ инфраструктура. Необходимо е да се обърне внимание на поддръжката и обновяването на някои от сградите в университета и филиалите към него.

Чрез различни механизми като договори за сътрудничество, използване на специалисти и ресурси от практиката, използване на ресурси на чуждестранни университети и др. се осигурява достъп до широк кръг външни за висшето училище ресурси, използвани за реализиране на съвременна образователна и научноизследователска дейност.

В ПУ са осигурени достатъчно възможности за практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите. Университетът осигурява провеждането на практически ориентирано обучение, в специализираните зали и лаборатории, оборудвани с апаратура за конкретна изследователска и практическа цел.

Университетът провежда последователна и успешна политика на дигитализация на средата за обучението в рамките на университетската дейност по информационно-технологично осигуряване и модернизиране на университетските сфери на дейност. Системата за електронно обучение в ПУ се развива, надгражда и обогатява непрекъснато с ново учебно съдържание, като относителният дял на специалностите, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми, е 90%. Относителният дял на специалностите, акредитирани в ДФО, е 0.024.

В ПУ има широк набор от програмни продукти, с който се осигурява необходимият лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научно-изследователската и административната дейност.

ПУ разполага с разнообразна и модерна спортна база, която е на разположение на обучаемите и работещите.

Чрез различни средства и канали ПУ полага необходимите усилия за осигуряване на обучаемите на места в общежитията. В университета има изградени нови студентски общежития.

Отделя се изключително внимание и се полагат целенасочени грижи за приобщаването на студенти със СОП. Чрез различни ресурси и съоръжения за тях се осигуряват достъпна архитектурна и физическа среда.

Всички специалности, по които се обучават студенти, са осигурени със съвременни технически средства, необходими за тяхното обучение, като относителният дял на тяхното осъвременяване е 95%. Броят места в библиотеките към университета е достатъчен и увеличен значително през оценявания период. Библиотечният фонд непрекъснато се обогатява, а собственият библиотечен фонд в дигитален формат нараства и включва 40 % от заглавията.

Посредством електронния портал на ПУ, официалния сайт на университета, социалните мрежи, специализираните сайтове на отделните факултети и филиали, както и организираната алумни мрежа в LinkedIn, се предоставят достъпни ресурси и канали с цел информиране на студентите за предоставяните налични услуги в ПУ. На обучаемите е осигурен достъп до различни административни услуги, вкл. и електронни, като относителният дял на последните, вследствие автоматизацията на дейностите в университета през оценявания период е 75%.

Политиката на ПУ относно условията и възможностите за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите, е резултатна и с висока добавена стойност. Регулярно се осъществяват обучения по различни теми, като относителният дял на посочените лица за периода е представително висок – 75%.

Относителният дял от общия финансов ресурс на ПУ за оценявания период, използван за подобряване на материалната и информационна база, възлиза между 10.2% и 12% в различните години.

III. КАПАЦИТЕТ И АКРЕДИТИРАНИ ПН В ПУ „Паисий Хилендарски“

Капацитет на ПУ от предходна акредитация и към 2025 г.:

Капацитет на ВУ от предходната процедура	Брой обучавани студенти и докторанти във всички ПН и СРП през последната учебна година на периода на акредитация (2023-2024)	Общ капацитет към дата 10.03.2025 г*
27030	18571*	28660**

*Брой обучавани студенти в последната приключила академична година (според Националния регистър на НАЦИД)

**Според ЗВО институционалният капацитет е равен на сбора от капацитетите на професионалните направления.

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ запазва позицията си в конкурентната среда на пазара на образователни услуги в национален мащаб и висок авторитет и разпознаваемост в обществото. Засилва се кандидатстудентският интерес и устойчиво високият брой студенти, който нараства всяка година. Съществува развита политика за поддържане на добре балансиран преподавателски състав с висока квалификация в образователната и научноизследователската дейност. Налична е добре развита научна инфраструктура и устойчива политика за интензивно международно сътрудничество, международни договори за академична мобилност, участия в междуинституционални и международни научни университетски мрежи. Положителни са тенденциите за привличане на допълнителен финансов ресурс от проектна дейност и създаването на качествени научни публикации. ПУ има добре развита среда за провеждане на дистанционна форма на обучение.

Анализът, представен по-долу, представя основните аспекти на текущото състояние на ПУ „Паисий Хилендарски“ и може да послужи за основа за стратегическо планиране и подобрене.

IV. СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ПУ

Силни страни	Слаби страни
1. Многопрофилност с широк спектър от образователни програми – ПУ предлага обучение в специалности от 27 професионални направления в 7 области на висшето образование, които отговарят на изискванията и потребностите на пазара на труда, като същевременно са съобразени със специфичните нужди на региона за квалифицирани, проактивни и мотивирани специалисти. Предлагащите програми са акредитирани с високи оценки, което утвърждава институционалната роля на ПУ в националната образователна система. 2. Ефективна и персонализирана система за управление на качеството – ПУ разполага с цялостна, успешно внедрена и публично достъпна система за наблюдение, управление и контрол на качеството, която гарантира високоефективен учебен процес, осигурен от квалифициран и ангажиран	1. Непълна дигитализация на административните услуги и частично реализиран електронен документооборот – онлайн достъпът до административни услуги за студенти и преподаватели остава непълно развит, а делът на административните процеси, извършвани изцяло в електронна среда, все още не е оптимален, което затруднява ефективността и бързината на обслужването. 2. Сравнително нисък брой

преподавателски състав. 3. Целенасочена и последователно провеждана кадрова политика – ПУ прилага регламентирани и прозрачни процедури за назначаване и кариерно развитие на преподавателите. Поддържа се ексклузивен и балансиран състав по възраст, квалификация и академични длъжности, с акцент върху приемствеността, устойчивото развитие и академичното израстване. 4. Статут на изследователски университет – ПУ получава статут на изследователски университет, което е признание за високата научна продуктивност, институционален капацитет и значимо обществено въздействие на научноизследователската и образователната си дейност. 5. Висока научноизследователска активност – академичният състав на ПУ е с доказан интердисциплинарен изследователски, иновационен и проектен потенциал, и висока публикационна активност в международно признати бази данни. 6. Високоэффективна инфраструктура и дигитални ресурси – университетът разполага със съвременна материално-техническа база, развита научноизследователска инфраструктура и цифрови ресурси, които осигуряват гъвкавост, адаптивност и ефективно споделяне на ресурси във всички сфери на дейност: образователна, научноизследователска и административна. 7. Устойчив интерес към специалностите в ОКС „бакалавър“, „магистър“ и докторските програми – традиционно високият прием на студенти в ПУ се поддържа въпреки демографския срив, образователната емиграция и социалните бариери, благодарение на нарастващото доверие в институцията и конкурентоспособността на предлаганите програми. 8. Развити връзки с практиката и социалните партньори – в ПУ са изградени стабилни партньорства с бизнеса, публичните, образователните и културните институции, които осигуряват практически ориентирано образование, адаптирано към нуждите на пазара на труда.	публикации на преподавателите в някои професионални направления в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science. 3. Недостатъчно модернизирани сграден фонд на филиала на ПУ в гр. Кърджали. 4. Нереновирана материална база в УТБ „Царево“.
Позитивни тенденции в развитието на ВУ	Заплахи в развитието на ВУ
1. Подобряване на инфраструктурата – текущите ремонти и инвестиции в университетските сгради могат да подобрят учебната среда и да повишат удовлетвореността на студентите. 2. Фокус върху иновации и дигитализация – акцентът върху електронни платформи и е-обучения предлага	1. Засилената конкуренция от университети с подобен профил – нарастващият брой висши училища със сходни академични направления в страната и чужбина засилва конкурентния натиск

възможности за развитие и модернизация.

3. Разширяване на образователната дейност чрез интердисциплинарност и междуинституционално сътрудничество – съществува възможност за увеличаване дела на интердисциплинарни учебни планове и програми, както и за реализиране на повече програми за съвместно обучение с други висши училища от страната и чужбина.

4. Привличане на чуждестранни студенти, включително от българската диаспора в чужбина – разработване и прилагане на целеви маркетингови кампании за популяризиране на университета сред чуждестранните студенти, вкл. и тези от българската диаспора.

5. Поетапно разработване и въвеждане на още дистанционни форми на обучение – създаване на модерни и адаптивни дистанционни образователни програми, които да осигурят гъвкавост и достъпност за студенти от различни географски региони и социални групи, а интегрирането на гъвкави онлайн форми на обучение достъпни на различни езици, и специализирани модули, би повишило привлекателността на програмите.

6. Разширяване на научноизследователските мрежи и международно партньорство – възможности за задълбочаване на сътрудничеството чрез участие в съвместни проекти, мобилност и съвместни публикации, което ще повиши международния престиж на университета.

7. Развитие на културната и социалната мисия на университета – засилване на присъствието на ПУ в обществено-културния живот чрез научно-популярни инициативи, събития, образователни кампании и културна дипломация, включително в регионите с ограничен достъп до висше образование.

върху привличането на студенти, преподаватели и партньори.

2. Висока зависимост от нормативни промени и държавно финансиране – честите промени в законодателството и регулациите в сферата на висшето образование, както и евентуално намаляване на публичното финансиране, могат да доведат до несигурност и затруднения при дългосрочното планиране и реализиране на политики.

3. Динамика в националната образователна политика и акредитационни изисквания – промени в критериите за институционална и програмна акредитация, както и нови стратегически насоки на национално ниво, могат да окажат влияние върху статута и позиционирането на университета.

4. Икономически и демографски тенденции с негативен ефект – демографският спад, отливът на млади хора в чужбина и икономическата несигурност в страната водят до намаляване на броя кандидат-студенти и до по-слаба конкуренция при приема.

5. Рискове, свързани с технологичната зависимост и сигурността на информационната инфраструктура – зависимостта от дигитални платформи и услуги изисква устойчиви системи за киберсигурност, постоянна техническа поддръжка и обновление, като всяко прекъсване или пробив може да засегне учебния процес и административната дейност.

V. НОВАТОРСКИ И ДОБРИ ПРАКТИКИ на ПУ „Паисий Хилендарски“

1. **В Университета съществува и се провежда иновативна практика „Кайзен практики“ (Kaizen) за въвличане на студентите в управлението.**

Например: Студентите се включват в регулярни Kaizen сесии, където идентифицират проблемни точки в организацията на учебните дейности, обслужването и инфраструктурата, както и предлагат конкретни решения за подобряване на качеството на обучението и студентския живот. Така се насърчава култура на непрекъснато усъвършенстване, като студентите работят в екипи с преподаватели и администрация за внедряване на малки, но постоянни подобрения..

2. **Прилагат се иновативни практики (Kanban, Scrum) при управлението на редица процеси (Обществени поръчки, Комуникационна и ИТ инфраструктура и др.).**

Например: В рамките на управлението на обществена поръчка за доставка на оборудване за образователна институция, възложителят използва Scrum методологията, за да подобри комуникацията между екипите, които отговарят за различните етапи на поръчката — подготовка на документацията, оценка на офертите и контрол на изпълнението. Създава се Scrum екип, който провежда кратки ежедневни срещи (Daily Stand-ups) за обсъждане на напредъка, идентифициране на пречки и координиране на дейностите между звената. Освен това се организират двуседмични спринтове, в рамките на които екипът фокусира усилията си върху завършване на конкретни задачи (напр. окончателен преглед на документацията или подготовка на техническата спецификация). По този начин се осигурява гъвкавост, по-добра проследимост на задачите и своевременно отстраняване на проблеми. Паралелно с това, се въвежда и Kanban дъска, чрез която визуално се проследяват всички етапи на изпълнение на обществената поръчка — от подготовка на обявлението до сключване на договора и контрол на изпълнението. Това позволява на целия екип да вижда в реално време на какъв етап е всяка задача, кои са „задръстванията“ и къде има нужда от допълнителни ресурси или внимание.

3. **Прилага се система за вътрешна финансова и управленска отчетност, която насърчава развитието на добри управленски практики чрез обвързване на резултатите с прозрачни показатели за ефективност:** постижения на обучаемите (успех, завършени курсове, удовлетвореност), развитие на управленски капацитет (обучения, квалификации, принос в управленски проекти), ефективно разходване на ресурси (анализ на бюджети, оптимизация на разходите) и др.)

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации от извършеното оценяване по процедурата за последваща институционална акредитация на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ ПК по природни науки, математика и информатика предлага на Акредитационния съвет на НАОА:

1. Да даде последваща институционална акредитация на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ със срок на валидност на акредитацията 6 (шест) години (съгласно чл. 77, ал. 4 от ЗВО)
2. Да определи оценка на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ **9,13** (девет

цяло и тринадесет стотни), изчислена съгл. чл. 77 ал.8 от ЗВО .

3. Да определи **четвърто (непълно) равнище** на институционалната среда за дистанционно обучение в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
4. Определи капацитет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, който е равен на сбора от капацитетите на акредитираните му професионални направления и специалности от регулираните професии по смисъла на §4д, т. 2, изр. 2-ро от ДР на ЗВО.

VII. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се разработят по-ефективни стратегии за допълнително стимулиране на научно-изследователската дейност с фокус върху научни публикации в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web Of Science.
Срок на изпълнение: юни 2027 г.
2. Да се увеличи броят на достъпните за студенти и преподаватели онлайн административни услуги, и да се повиши дела на административните документи създавани, обработвани и съхранявани дигитално.
Срок на изпълнение: Постоянен
3. Да продължи да се модернизира сградният фонд на филиалите.
Срок на изпълнение: до следващата процедура за институционална акредитация
4. Да се подобри материално-техническата база в УТБ Царево.
Срок на изпълнение: Постоянен

Докладът е приет на заседание на ПКПНМИ, проведено на 09.06.2025 г., Протокол № 19

Председател на ПКПНМИ

/проф. д-р Мариела Оджакова/